

Aarhus Vand A/S

Årsregnskab for perioden
1. januar – 31. december 2015

Godkendt af dirigenten
på den ordinære generalforsamling
den 26. maj 2016

Jacob Bundsgaard
Borgmester

Årsrapport 2015

INDHOLD

Vandvisioner	3	Med bæredygtighed i generne	26
Ledelsesberetning	4	Bestyrelsens arbejde	30
Selskabsoplysninger	4	Lovmæssige forhold	31
Hoved- og nøgletal	4	Ledespåtegning	32
Udviklingen i aktiviteter og økonomiske forhold	5	Den uafhængige revisors erklæringer	33
Vi passer på vores vand	6	Årsregnskab 1. januar – 31. december	34
Partnerskaber om fremtidens bæredygtige løsninger	8	Anvendt regnskabspraksis	34
Vi forbereder os på flere skybrud i fremtiden	12	Resultatopgørelse	37
Vi værner om grundvandet	14	Balance	38
Fremtidens byområder bliver grønne og blå	16	Egenkapitalopgørelse	40
Vi skaber udvikling gennem vækst	18	Pengestrømsopgørelse	40
En god og sund økonomi	20	Noter	41
Fokus på trivsel og arbejdsglæde	24		

Vandvisioner

Der er i den danske vandbranche stor enighed om den vision, at vi i Danmark skal udbygge vores position som kraftcenter for smarte og effektive vandløsninger nationalt og globalt. Det skaber vækst og nye, danske arbejdspladser, og det er med til at hjælpe andre lande med at nå deres målsætninger om mindre forurening og mere effektiv brug af vand. Samtidigt får vi selv ny viden og inspiration, der er med til at fremme effektiviteten herhjemme. Det er med til at udvikle de danske vandselskaber til gavn for vores kunder, medarbejderne, vores ejere og myndigheder.

I Aarhus Vand deler vi denne vision, og i vores internationale strategi har vi et mål om at have en rolle som "vandambassadør" i tæt samarbejde med danske vandteknologivirksomheder. Denne rolle har vi i 2015 haft stor succes med i Chicago, hvor vi har været med til at åbne dørene til det amerikanske marked for danske vandteknologivirksomheder. I 2016 udbygger vi vores engagement i USA. Med hjælp fra Eksportrådet i Chicago og med økonomisk støtte fra Industriens Fond etablerer vi en alliance i Californien, som skal skabe et tæt samarbejde mellem danske og amerikanske virksomheder, offentlige myndigheder og uddannelses- og forskningsinstitutioner på drikkevandsområdet.

Og hvad er det så, vi er så gode til, at udlandet efterspørger vores hjælp? I Aarhus Vand er vi gode til at samarbejde med vores partnere om at udvikle nye, bæredygtige løsninger til fremtidens håndtering af vand. Og vi er gode til at få løsningerne til at virke. Marselisborg Renseanlæg er et af verdens mest bæredygtige renselanlæg, der producerer 90 procent mere el og varme, end det forbruger. Det giver genlyd i ind- og udland, og vi modtager både her og på vores andre anlæg en lang række besøgende i løbet af året. I december 2015 var en amerikansk delegation fra Chicago-området på besøg på Marselisborg Renseanlæg, og de var tydeligt imponerede over det, de så. Som én af deltagerne sagde: "Det er noget af den mest avancerede teknologi, jeg har set. Det kan vi lære af."

Marselisborg Renseanlæg har været frontløber i forhold til at blive energiproducerende, og når det energirenoverede Egå Renseanlæg fra efteråret 2016 går i drift, når vi en ny milepæl. Anlægget kommer som det første i verden til at producere 50 procent mere el, end det forbruger. Og når vi samtidigt inddrager varmeproduktionen, forventer vi at producere dobbelt så meget el og varme, som anlægget forbruger. Hermed er vi i Aarhus Vand nået et stort skridt nærmere vores mål om energineutralitet, for alle vores renselanlæg vil i 2016 levere grøn energi til nettet.

2015 har også på en række andre områder været et godt år for Aarhus Vand. Vi kom ud af året med et driftoverskud på 85 mio.

kr., og det er vi meget tilfredse med. Det gør, at vi kan minimere vores låneoptag til investeringer og dermed holde priserne nede. Det viser, at vi har styr på økonomien og lever op til vores mål om at nedbringe omkostningerne med mindst to procent om året. For vi ønsker fortsat at have en god og sund økonomi, som gør, at vi også i fremtiden er herre i eget hus. Det sker med udgangspunkt i vores tre strategiske fokusområder: Vækst, produktivitet og opfindsomhed. De tre områder er en rettesnor for vores arbejde og for, hvilken retning, vi skal udvikle os i de kommende år. I 2015 satte vi os et mål om en vækst på 15 mio. kr., og vi nåede op på 16,1 mio. kr. Vores mål for produktivitet var en forbedring på to procent, og det nåede vi. Målet for opfindsomhed var at markedsføre fem nye produkter, og her nåede vi op på 11.

Disse – og en lang række andre resultater, som beskrives i denne årsberetning, er for mig et vidnesbyrd om, at vi i Aarhus Vand har nogle særdeles kompetente, engagerede og glade medarbejdere, der udgør vores allervigtigste råstof. Forudsætningen for virksomhedens succes er, at alle medarbejdere i Aarhus Vand individuelt og i fællesskab arbejder for de mål, vi har sat, og at vi i vores daglige arbejde og fremtidige planer altid har kunderne i fokus.

Det er også vigtigt at fremhæve, at vores daglige drift har fungeret yderst tilfredsstillende i 2015. Vi har leveret godt drikkevand og afledt og rensat spildevand på bedste vis og til kundernes store tilfredshed. På de interne linjer kan vi glæde os over gode rammer og velfungerende service, it, kundeservice, telefoni, økonomi, HR, bygningsmæssige forhold og meget mere. Jeg vil også nævne, at vi i 2015 skiftede overenskomster fra KL til DI, fik uddannet Danmarks første afløbsoperatør, underskrev en samarbejdsaftale med vandselskabet i Chicago, afsluttede to succesfulde partnerskabs-samarbejder om fornyelse af henholdsvis drikkevands- og kloaksystemet i Aarhus og sidst, men ikke mindst indgik vi et nyt samarbejde med Favrskov Forsyning og Odder Spildevand om et udbud på 1,5 mia. kr. på vand- og spildevandsområdet for 2016 – 2021.

Vi har således også i 2015 høstet ny viden i Aarhus Vand, vi har delt vores kompetencer og medvirket til at skabe vækst for dansk vandteknologi, lokalt, nationalt og internationalt. Alt sammen med tanke på, hvordan vi kan blive et endnu mere effektivt, bæredygtigt og innovativt vandselskab.

Med venlig hilsen

Lars Schrøder
Adm. direktør

LEDELSESBERETNING

SELSKABSOPLYSNINGER

Aarhus Vand A/S
Bautavej 1
8210 Aarhus V

Telefon: 89 47 10 00
Website: www.aarhusvand.dk
E-mail: aarhusvand@aarhusvand.dk

CVR-nr.: 32 56 23 61
Stiftet: 1. november 2009
Hjemstedskommune: Aarhus
Regnskabsår: 1. januar – 31. december

Bestyrelse

Hans E. Pedersen, formand
Ango Winther, næstformand
Ellen Margrethe Basse
Camilla Fabricius-Jensen
Lars B. Mathiesen
Henning Møller, forbrugervalgt
Bjørn Rohde, medarbejdervalgt
Henrik Frier, medarbejdervalgt
Mads Thomsen, medarbejdervalgt

Direktion

Lars Schrøder, adm. direktør

Revision

ERNST & YOUNG
Godkendt Revisionspartnerselskab
Værkmestergade 25
Postboks 330
8100 Aarhus C

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes den
26. maj 2016

HOVED- OG NØGLETAL

HOVEDTAL, i 1.000 kr.	2011	2012	2013	2014	2015
Nettoomsætning	591.899	609.540	578.690	637.885	653.755
Resultat af ordinær primær drift	78.240	108.028	64.733	118.737	119.164
Resultat af finansielle poster	-6.304	-4.451	-5.007	-6.838	-10.499
ÅRETS RESULTAT	53.955	77.810	44.884	92.862	85.000
Anlægsaktiver	9.293.882	9.357.316	9.480.697	9.606.473	9.745.156
Omsætningsaktiver	342.096	448.372	417.542	511.355	567.955
AKTIVER I ALT (BALANCESUM)	9.635.978	9.805.688	9.892.239	10.117.828	10.313.111
Aktiekapital	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
EGENKAPITAL	8.964.561	9.042.371	9.087.255	9.180.117	9.265.117
Hensatte forpligtelser	316.299	339.863	361.917	351.759	383.707
Langfristede gældsforpligtelser	158.751	246.423	236.369	400.419	461.790
Kortfristede gældsforpligtelser	196.367	177.031	212.698	185.533	202.497
Pengestrøm fra driftsaktiviteten	429.246	382.686	347.266	379.315	404.702
Pengestrøm til investeringsaktiviteten	-358.613	-339.018	-417.680	-460.790	-554.905
Heraf til investering i immaterielle og materielle anlægsaktiver	-358.613	-339.018	-417.680	-424.716	-445.076
Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten	4.562	90.837	19.916	95.542	58.871
PENGESTRØM I ALT	75.195	134.505	-50.498	14.067	-91.332
NØGLETAL, i %					
Overskudsgrad	13,2	17,8	11,2	18,6	18,2
Afkast af den investerede kapital	0,8	1,1	0,7	1,3	1,2
Bruttomargin	71,8	74,8	75,1	77,1	76,1
Likviditetsgrad	174,2	253,3	196,3	275,6	280,5
Soliditetsgrad	93,0	92,2	91,8	90,7	89,8
Egenkapitalforrentning	0,6	0,9	0,5	1,0	0,9
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	236	228	218	202	192

Nøgletallene er beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens "Anbefalinger og Nøgletal 2015". Der henvises til definitioner og begreber under anvendt regnskabspraksis.

UDVIKLINGEN I AKTIVITETER OG ØKONOMISKE FORHOLD

Årets resultat udviser et overskud efter skat for 2015 på 85.000 tkr. mod 92.862 tkr. i 2014. Ændringen kan henføres til stigninger i både indtægter, omkostninger og afskrivninger.

Stigningen i årets indtægter udgør 15.870 tkr. og kan primært henføres til højere indtægter fra variable vand- og spildevandbidrag som følge af takstændringer.

Selskabets af- og nedskrivninger på anlægsaktiver er steget med 5.098 tkr., mens driftsomkostningerne i 2015 er steget med 10.345 tkr. Stigningerne kan henføres til det generelt højere aktivitetsniveau på både drifts- og anlægssiden. I årets driftsomkostninger indgår bl.a. 3.234 tkr. til nedlæggelse af gamle vandværker og rensesanlæg, som er taget ud af drift i 2015.

Endvidere indgår der en stigning i omkostninger fra 2014 til 2015 på 8.328 tkr. vedrørende finansielle poster og skat.

Vi opfylder fortsat vores virksomhedsmål om at være to år forud for forsyningssekretariatets effektiviseringskrav for begge forsyningsarter. Desuden forventes flere af de i 2015 gennemførte drifts- og anlægsaktiviteter at medføre lavere omkostninger fremover.

Udover årsregnskabslovens regler er selskabet fortsat underlagt "hvile i sig selv princippet", hvor indtægterne over tid skal dække de omkostninger, der er til drift og investeringer ved at drive vand- og spildevandsvirksomhed

Forskellene mellem de to opgørelsesmetoder er vist til højre.

I "hvile i sig selv princippet" indgår årets faktiske omkostninger til drift og investeringer samt afdrag på lån, mens årsregnskabet efter årsregnskabsloven indeholder årets faktiske omkostninger til drift samt afskrivninger på investeringer.

Årets resultat efter "hvile i sig selv princippet" viser et underskud på 46,0 mio. kr. Samlet resultat efter "hvile i sig selv princippet" udgør for perioden 2010 – 2015 et underskud på -222,1 mio. kr.

Forsyningssekretariatet fastsætter hvert år et prisloft over for henholdsvis vand- og spildevandsområdet i selskabet, som angiver et loft over de samlede indtægter.

Som en integreret del af prisloftmodellen gennemføres benchmarking af selskabets driftsomkostninger i forhold til andre i branchen og på baggrund heraf underlagt krav om effektivisering af driftsomkostninger. Aarhus Vand har et virksomhedsmål om at være to år forud for Forsyningssekretariatet effektiviseringskrav og for begge forsyningsarter har vi i 2015 levet vi op til dette mål.

I 1.000 kr.	"Hvile i sig selv-princippet"	Årsregnskab
Nettoomsætning	653.755	653.755
Produktionsomkostninger, drift	-125.894	-125.894
Distributionsomkostninger, drift	-48.804	-48.804
Afskrivninger	-	-303.941
Bruttoresultat	479.057	175.116
Administrationsomkostninger, drift	-55.952	-55.952
Resultat af ordinær primær drift	423.105	119.164
Andre driftsindtægter	512	512
Andre driftsomkostninger	-379	-379
Resultat af primær drift	423.238	119.297
Finansielle indtægter	3.935	3.935
Finansielle omkostninger	-14.434	-14.434
Resultat før skat	412.739	108.798
Investeringer 2015, netto	-442.624	
Afdrag på lån 2015, netto	-16.129	
Årets resultat jf. "Hvile i sig selv-princippet"	-46.014	

Vi passer på vores vand

Aarhus Vand er blandt de førende vandselskaber, når det gælder viden, teknologi og udvikling af bæredygtige løsninger til fremtidens håndtering af vand. Vores kerneforretning består i at levere drikkevand, rense spildevand, vedligeholde kloaksystemer, tilpasse udsatte områder mod klimaforandringer og beskytte grundvandet.

Vi fokuserer på at udvikle et værdiskabende vandselskab med kendetegn som: Bæredygtig, ressourceeffektiv, energineutral, veldrevet, innovativ og partnerskabsfremmende. Siden vi i 2010 blev aktieselskab, har vi desuden arbejdet målrettet på at udvikle virksomheden til en konkurrence- og markedsdrevet virksomhed, der skaber vækst. Og selvom vi er lokalt forankrede i det østjyske, tænker vi globalt, og vi deler viden og samarbejder med dygtige kolleger både herhjemme og ude i verden.

Vi er optaget af vand som kilden til alt liv. Vand er en ressource, som vi har fokus på at udnytte optimalt. Vi tilpasser driften af vores vandværker og renseanlæg, så de bruger så lidt energi som muligt. Og tilmed producerer vores renseanlæg betydeligt mere energi, end de bruger. Vi er også optaget af, at vand er kilden til gode oplevelser i byerne. Derfor arbejder vi helhedsorienteret med det samlede vandkredsløb og stræber altid efter at levere bæredygtige løsninger med stærk innovativ kraft.

	2011	2012	2013	2014	2015
Antal borgere i Aarhus Kommune	314.545	319.094	323.893	326.246	330.000
Vandforsyning					
Installationer	60.359	60.542	61.438	63.170	63.894
Vandafledning					
Fælleskloak	74.658	76.006	78.811	79.756	80.950
Septiktanke og lign.	2.373	2.354	1.899	1.864	1.885
Bioanlæg	353	362	527	542	603
Vandafledning i alt	77.384	78.722	81.237	82.162	83.438

Figur 1: Udviklingen i befolkningstal, vandforsyning og vandafledning målt på antal installationer.

PLAN OG PROJEKTS HOVEDAKTIVITETER

- Planlægning af det samlede vandkredsløb i samarbejde med myndighederne og ofte i partnerskabssamarbejde med eksterne partnere
- Anlægsarbejde i forbindelse med byggemodning, nyanlæg, fornyelse af eksisterende anlæg samt gennemførelse af forbedret spildevandsrensning i det åbne land
- Modeller for ledningsberegning, opmåling og ledningsregistrering
- Teknologiske udviklingsprojekter

PRODUKTIONS HOVEDAKTIVITETER

- Levering af sundt drikkevand
- Rensning af spildevand
- Kvalitetssikring af badevand, fiskevand, rekreative områder og vand til oplevelser
- Genindvinding og udnyttelse af ressourcer som energi og fosfor fra spildevand
- Beskyttelse og modernisering af vandets kredsløb fra grundvandet, forbrug og oplevelse af vand, afledning og rensning af spildevand

FORRETNINGSSUPPORTS HOVEDAKTIVITETER

- Afregning af kundernes forbrug af drikkevand og afledning af spildevand
- Kundeservice via telefon, web- og selvbetjeningsløsninger
- Økonomisk styring og overblik gennem investeringsplaner, budgetter og regnskaber
- Personaleforhold, lønadministration og kompetenceudvikling
- Intern og ekstern kommunikation
- Forretningsudvikling og markedsføring

MISSION

Selskabets formål er at tilbyde og udvikle ressourceeffektive ydelser i hele vandets kredsløb, der skaber et klimatilpasset, sundt miljø samt vækst og eksport til gavn for kunder og interessenter.

200

Aarhus Vand beskæftiger 200 veluddannede og engagerede medarbejdere.

2.800

Så mange kilometer spildevandsledninger håndterer vi.

15

millioner m³. Så meget drikkevand leverer vi årligt.

32

millioner m³. Så meget spildevand renses vi årligt.

VISION

Aarhus Vand vil være Danmarks førende vandselskab.

1.500

Så mange kilometer vandledninger håndterer vi.

1,4

milliarder kroner. Så meget bruger vi fra 2010 til 2020 på klimatilpasning og forbedring af vandkvaliteten.

350.000

Så mange kunder har vi.

Partnerskaber om fremtidens bæredygtige løsninger

I Aarhus Vand ser vi det som en naturlig opgave hele tiden at forbedre vores services, så vi kan gennemføre vores projekter billigere, hurtigere, mere intelligent og til stadig større gavn for vores kunder. Med klimaforandringer og en hastig udvikling af Aarhus' størrelse og af indre by er der nok at tage fat på. Samtidigt er en af målsætningerne i vandsektorloven, at vand- og spildevandsselskaberne i Danmark skal effektivisere deres aktiviteter. Vi tror på, at vi kan skabe større værdi og udvikle stærkere løsninger, når vi gør det i fællesskab med vores samarbejdspartnere. Derfor arbejder vi med en nytænkende og resultatorienteret partnerskabsmodel inden for bygge- og anlægsarbejder, som vi har høstet store gevinster fra i mere end ti år.

Det særlige ved denne model er, at den er baseret på fælles strategier og fokuseret på, at de resultater, vi skal skabe sammen, skal løfte partnerskabet til et højt niveau inden for økonomieffektivitet, kvalitet, samarbejde, borgertilfredshed, miljø og arbejdsmiljø. Som en del af modellen forpligter samarbejdspartnerne sig til at løse projekterne to procent billigere hvert år. Parterne skal samtidig leve op til en række mål for at sikre, at kvaliteten og innovationskraften løftes markant og vedvarende. Modellen sikrer et rigtigt godt incitament til at holde et sundt fokus på alle projekterne og de fælles strategiske udviklingstiltag. Figur 4 på side 10 viser den procentuelle prisudvikling på anlægsprojekter i perioden med partnerskabsamarbejder.

Holdånd i samarbejde om fornyelse af kloaksystemet

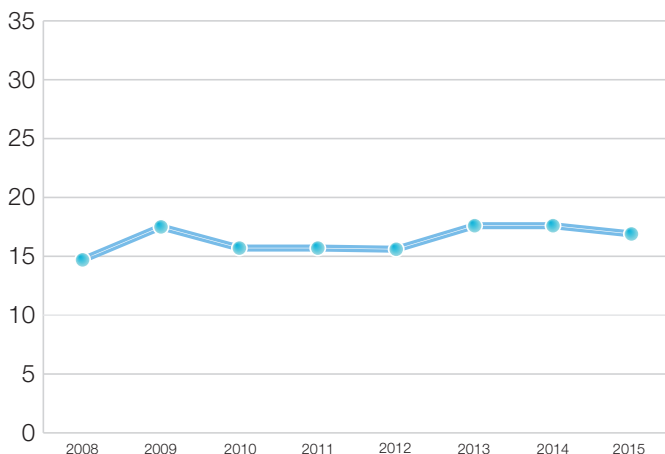
I 2015 afsluttede vi et fireårigt – succesfuldt – partnerskabssam-

arbejde med firmaet Munck om fornyelse af drikkevandssystemet. Derudover afsluttede vi et seksårigt partnerskabssamarbejde om fornyelse af kloaksystemet i Aarhus med firmaerne Brdr. Møller, Xylem Water Solutions – Flygt, Orbicon, Per Aarsleff, Envidan og Vam. Også dette samarbejdet har været en stor succes, og vi nåede vores mål om en samlet prisreduktion på mindst 10 procent – det endelige resultat over seks år blev på 13,7 procent.

De to faktorer, der især har bidraget til dette resultat, er samarbejde og fælles udvikling. Et længerevarende og tæt samarbejde som dette har øget kendskabet til hinandens roller, kompetencer og begrænsninger, hvilket har styrket det daglige samarbejde. Det har også øget medarbejdertrivsel i dagligdagen, for med det tætte samarbejde følger tillid til hinanden og dermed også til nye opgaver og ansvarsområder for mange af de involverede medarbejdere. Vores erfaring er, at partnerskabssamarbejdet giver et større engagement hos medarbejderne, og resultatet viser, at øget medarbejdertrivsel øger produktiviteten.

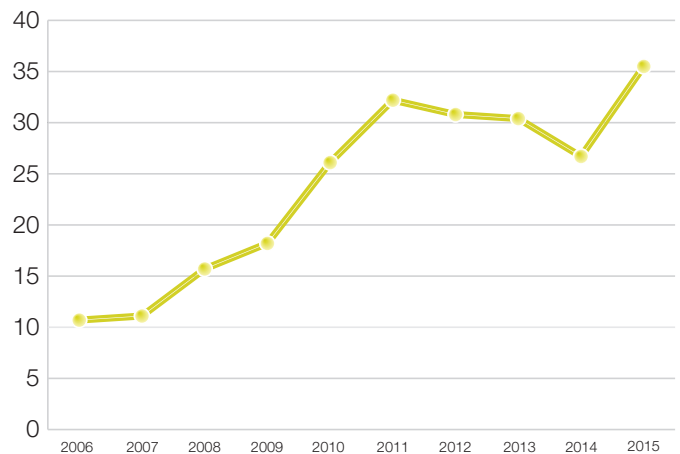
Samarbejde og udvikling er tæt forbundet. Eksempelvis har det for rådgivervirksomhederne været udviklende at have et tæt samarbejde med de tre entreprenørvirksomheder. Rådgiverne har haft mulighed for at komme tæt på entreprenørens virkelighed – ikke blot på kontoret, men også i skurvognen. Og der har fra første færd været stor fokus på udvikling i partnerskabet. Der er eksempelvis gennemført omfattende lean- og innovationsforløb på tværs af de syv virksomheder, hvor vi har udfordret hinanden – både i forhold til interne processer og i forhold til udvikling af helt nye pro-

Km vandledning

Figur 2: Fornyelse af vandledningsanlæg siden partnering.

Km spildevandsledning

Figur 3: Fornyelse af spildevandledningsanlæg siden partnering.

At arbejde i partnerskab handler om meget mere end tekniske løsninger, kvalitet og effektivitet. Det handler først og fremmest om at få mennesker til at arbejde tæt sammen i et miljø præget af tillid, åbenhed og nysgerrighed.

Karina Topp, souschef i Plan og Projekt

dukter. Faktisk er netop fælles udvikling den mest udtalte positive effekt af samarbejdet, viser en analyse fra Aarhus Universitet. Som eksempler på dette udviklede vi i partnerskabet en ny type tv-server til effektiv håndtering af tv-inspektioner og en stikmaskine, der effektiviserer etableringen af stikledninger.

Nyt partnerskab med fokus på innovation

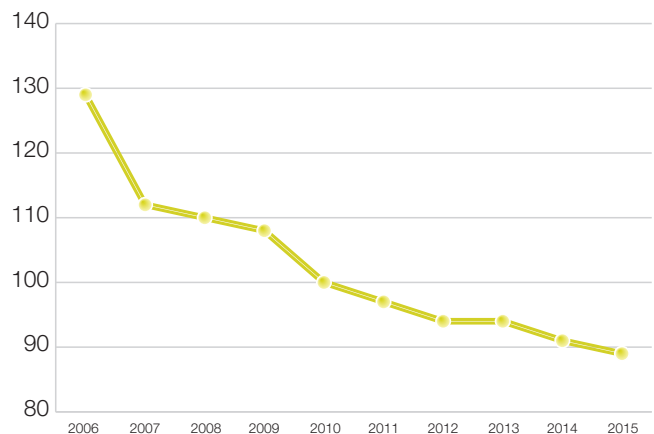
På baggrund af vores gode erfaringer med partnerskaber har vi i 2015 arbejdet med et nyt udbud på vand- og spildevandsområdet, der gælder for perioden 2016 – 2021 og beløber sig til omkring 1,5 mia. kr. Vi har denne gang som noget helt nyt lavet udbuddet sammen med to andre forsyninger, nemlig Favrskov Forsyning og Odder Spildevand. Vi forventer gennem partnerskabet at reducere omkostningerne på anlægsarbejde gennem løbende forbedringer i fælleskab på tværs af bygherrer, rådgivere, entreprenører og leverandører. Derudover forventer vi som bygherrer at udløse væsentlige økonomisk og kvalitetsmæssige potentialer ved at indgå rammeaftaler for et større geografisk område, end hvis vi gennemførte udbuddene hver for sig. Ved at koordinere anlægsarbejdet i et større geografisk område har vi mulighed for i endnu højere grad end hidtil at arbejde i helheder på tværs af forsyningsområder. De nye kontrakter, som blev underskrevet i slutningen af 2015, dækker foring, opgravning, tv-inspektion, planlægning og pumpestationer. Vi forventer at underskrive sidste kontrakt om opmåling i sommeren 2016.

Det er afgørende i partnerskabsaftalen, at samarbejdet skal medvirke til at øge kvaliteten af arbejdet og samtidigt give mulighed for at skabe innovative tiltag og optimere arbejdsprocesserne til gavn for alle parter – vores kunder, de tre forsyningsselskaber og de eksterne firmaer, som er Arkil, Per Aarsleff, Vam, FKSSlamson, NCC, Sulzer, ISS, Envidan og Niras. Det har derfor været et krav, at vi som en del af aftalerne i partnerskabet arbejder løbende og systematisk med innovation, der skal understøtte udvikling af nye metoder, produkter og systemløsninger.

Visionen for partnerskabet er, at vi udvikler fremtidens bæredygtige løsninger gennem grænseløse samarbejder. Vi har opstillet mål inden for områderne økonomi, kunder, innovation, samarbejdsglæde og kvalitet. Og alle samarbejdspartnere er forpligtiget til at arbejde med fokus på disse mål. For at komme godt i gang med det fælles udviklingsarbejde fra starten af kontraktperioden er der i 2015 taget første spadestik til en strategi for arbejdet med innovation. Den tager udgangspunkt i at skabe værdi gennem kreativitet, og vi kommer blandt andet til arbejde med udvikling af en fælles innovationskultur.

RESULTATER FOR PARTNERSKABET 2010 - 2015

- Økonomi: 13,7 procents effektivitet
- Kvalitet: Stigende kvalitet, meget lav fejlrate
- Miljø og energi: 10 – 20 procents reduktion i alt
- Borgere: 90 procents tilfredshed
- Samarbejde: 90 procents tilfredshed partnerne imellem

Figur 4: Procentuel prisudvikling 2006 - 2015 i forhold til 2010 på anlægsprojekter.

UNDERJORDISK TUNNEL REDUCERER RISIKOEN FOR OVERSVØMMELSER OG FORURENING AF BUGTEN

I 2015 afsluttede vi arbejdet med en 900 meter lang underjordisk tunnel 10 meter under Sydhavnsgade i Aarhus midtby, der skal transportere regnvand og spildevand fra beboerne i midtbyen til Marselisborg Renseanlæg. Tunnelen reducerer sammen med et nyt, stort bassin og en ny pumpestation ved Marselisborg Renseanlæg risikoen for oversvømmelser og udledning af urensset spildevand til Aarhus Bugt. Bassinet og pumpestationen bliver færdig i 2016.

Vi forbereder os på flere skybrud i fremtiden

Aarhus er en by med masser af vand omkring sig. Byen ligger i et bakket landskab, hvorfra vandet løber fra oplandet og ned gennem byen i større og mindre vandløb. Byen ligger ud til havet, og dele af byområderne ligger lavt i ådale. Den nære kontakt med vandet gør byen følsom over for mere vand i fremtiden.

I løbet af ti år fra 2010 til 2020 forventer vi derfor at investere 1,4 mia. kr. på klimatilpasninger og forbedringer af vandkvaliteten. Det er med udgangspunkt i de stigende nedbørsmængder, og at vi forventer flere og kraftigere skybrud på grund af klimaforandringerne. Det stiller store krav til, hvordan vi bedst og mest effektivt laver klimatilpasning. Vi arbejder sammen med Aarhus Kommune med en bred vifte af løsninger som avanceret overvågning, udvidelse af vandløb, etablering af tunneler, bassiner og ved opmagasinering af vand i parker og i grønne områder, hvor det ikke gør skade. Alle er de tiltag, som har til hensigt at sikre en sund balance mellem miljø, effektivitet og økonomi.

Rammer for klimatilpasning

Rammen for vores arbejde med klimatilpasning er Aarhus Kommunes klimatilpasningsplan og spildevandsplan. Klimatilpasningsplanen beskriver, hvordan de øgede mængder regnvand skal håndteres på en intelligent og økonomisk favorabel måde ved at lave projekter med flere funktioner. Formålet er at begrænse den negative effekt af skybrud – og samtidigt betragte vandet som en ressource og udnytte de øgede vandmængder til at videreudvikle Aarhus som en attraktiv og sikker kommune at bo, arbejde og leve i.

Aarhus Vand har blandt andet bidraget til spildevandsplanen med et koncept for klimatilpasning, som indeholder en metode til fastsættelse af et differentieret serviceniveau i forhold til skybrud. Vi kan ikke garantere, at der aldrig vil komme oversvømmelser, men der skal være et klart defineret niveau for, hvad borgerne kan forvente af kommunen og os som vandselskab. Og hvad man som borger selv skal lave af foranstaltninger for at undgå oversvømmelse. Det grundlæggende ved fastlæggelsen af serviceniveauet

er, at omkostningerne til indsatsen hele tiden skal holdes op mod sandsynligheden for oversvømmelse og værdien af det, der skal beskyttes mod oversvømmelse.

Der er store forskelle på behovet for klimatilpasning afhængigt af blandt andet de geografiske og hydrauliske forhold. Nogle områder er ikke umiddelbart truede af oversvømmelse ved skybrud, mens andre områder vil være i risiko for oversvømmelse ved skybrud og høj vandstand i vandløb, søer og havet.

Med udgangspunkt i, hvor der er størst behov for klimatilpasning, hvor væsentlige anlæg er i risiko for oversvømmelse, og hvad der er samfundsøkonomisk mest fordelagtigt, er der i spildevandsplanen udpeget en række projekter, som vi nu og i de kommende år udfører i samarbejde med Aarhus Kommune. Projekterne omfatter områder, hvor der i forvejen er behov for at adskille regnvand og spildevand, og vi vil så samtidigt etablere klimatilpasningsløsninger, der kan skabe merværdi. Hermed opnår vi en synergieffekt mellem de forskellige løsninger og optimerer omkostningerne til klimatilpasning.

I løsninger vil vi udnytte den brede vifte af klimatilpasningsløsninger, som der er udviklet de senere år. I nogle projekter håndteres regnvandet i haverne og på de offentlige arealer på overfladen. Overfladeløsningerne bliver udformet som render, nedsivningskanaler, regnbede og vejbede. Det bliver også i form af "vandtransportveje", der under skybrud hurtigt kan lede vandet derhen, hvor det ikke gør skade, for eksempel på en sportsplads eller et grønt område. I andre projekter, hvor der ikke er plads og mulighed for overfladeløsninger, etablerer vi mere traditionelle løsninger under jorden.

Udover de særligt udpegede projekter vil vi altid som en helt naturlig ting arbejde med klimatilpasning i vores daglige arbejde med fornyelse og vedligeholdelse af kloaksystemet.

UDVALGTE IGANGVÆRENDE OG KOMMENDE KLIMATILPASNINGSPROJEKTER

Lystrup: I 2016 afslutter vi sammen med Aarhus Kommune et pilotprojekt i Lystrup med 14 klimaprojekter, hvor vi etablerer dæmninger, laver ændringer af veje og nye indretninger af parker og grønne områder forskellige steder i byen, så regnvandet løber de "rigtige" steder hen ved kraftig regn. Formålet er at beskytte byen mod oversvømmelser som den, beboerne oplevede i 2012.

Sluse ved Aarhus Å: Der er risiko for oversvømmelse af Aarhus midtby ved ekstreme regnmængder eller høj vandstand i bugten. Som led i at undgå dette har Aarhus Kommune anlagt et sluse- og pumpeanlæg ved åmundingen. Anlægget betyder, at åen kan bruges som regnvandsbassin ved store regnmængder – eller som spærre mod en forhøjet vandstand i bugten. I 2016 forventer vi at indgå en driftsaftale med kommunen om drift og vedligeholdelse af slusen.

Det Nye Universitetshospital: I 2015 har Aarhus Vand deltaget i et projekt, hvor vi har været med til at identificere problemer og designe løsninger til et klimatilpasningsprojekt, der skal tilpasse området til skybrud. Der har blandt andet været fokus på, at udrykningskøretøjer hurtigt og let kan komme til og fra hospitalet. Der er tale om et medfinansieringsprojekt med Aarhus Kommune og Region Midt som projektejere.

Vejlby/Risskov: Området er udfordret – ikke bare af vand fra oven, men også af vand fra Egåen, grundvandet og havet. I 2016 arbejder vi sammen med Aarhus Kommune om en kortlægning og analyse af muligheder, scenarier og rollefordeling i forhold til forebyggende tiltag.

Marselisborg Parken: Sammen med MarselisborgCentret, dets ejere – Region Midtjylland og Aarhus Kommune – samt Realdania arbejder Aarhus Vand med et projekt, der skal udnytte regnvand som et oplevelseselement i parken ved MarselisborgCentret. Parken omdannes til en bypark, der kombinerer rehabilitering og klimatilpasning og i øget grad indbyder områdets beboere til at anvende både Marselisborgcentrets områder og den offentlige park, som ligger i tilknytning til Marselisborg Hospital.

Vi værner om grundvandet

Aarhus er en folkerig kommune, der til stadighed vokser, og derfor er der behov for en masse rent drikkevand. Heldigvis kan vi stadig levere rigeligt rent drikkevand til forbrugerne. Men en forudsætning for, at vi kan være sikre på, at der er tilstrækkeligt rent vand i kommunen fremover, er, at vi gør en indsats for at undgå at det bliver forurenet. For store dele af grundvandsressourcerne er sårbare over for forurening. Analyser fra Aarhus Kommune viser, at brugen af sprøjtegifte – også godkendte – stadig forurener vores grundvand, og der er fundet spor af sprøjtegift i hver tredje vandboring. Aarhus Vand arbejder derfor i samarbejde med kommunen og de øvrige vandværker i Aarhus på at beskytte de vandiindvindingsområder, som er mest sårbare over for forurening. På den måde sikrer vi, at der også er tilstrækkeligt rent drikkevand i fremtiden.

Indsatsplaner skal beskytte grundvandet

Sprøjtegift er den værste trussel mod grundvandet i Aarhus. Det er kommunens ansvar at lave indsatsplaner for, hvordan grundvandet beskyttes, så der er tilstrækkeligt rent drikkevand i fremtiden. Et af virkemidlerne i disse planer er at beskytte de sårbare områder mod forurening gennem aftaler om sprøjtegiftfri drift. Her har vandværkerne til opgave at indgå aftaler med lodsejere om ikke at bruge sprøjtegift. I perioden 2013 – 2015 har denne indsats været rettet mod området omkring byerne Beder, Malling og Mårslet syd for Aarhus. Der er fundet rester af sprøjtegift i en lang række boringer i området. Derfor vil Aarhus Kommune med "Indsatsplan Beder" indføre stop for brugen af sprøjtegift på sårbar landbrugsjord omkring de tre byer, ligesom der laves indgreb over for husejere.

Vandværkerne i Aarhus (VPU) er et samarbejde mellem Aarhus Vand og de selvejende vandværker i kommunen. VPU har arbejdet på at indgå frivillige aftaler mod økonomisk kompensation med 110 lodsejere i Beder, Malling og Mårslet om sprøjtegiftfri drift på sårbare områder. Vi har sammen med en agronomisk rådgiver præsenteret kommunens indsatsplan og tilbudt individuelt beregnede kompensationer. 35 lodsejere har i perioden 2013 – 2015 indgået en aftale. De lodsejere, der ikke ønsker at indgå en frivillig aftale, vil få et påbud fra Aarhus Kommune om sprøjtegiftfri drift på markerne i de udpegede områder.

I 2016 har Aarhus Kommune vedtaget "Indsatsplan Stavtrup – Åbo", som skal beskytte grundvandet i dette område.

ØVRIGE INITIATIVER TIL NATUR- OG GRUNDVANDSBESKYTTELSE

Bykampagner om sprøjtefri haver

I 2014 gennemførte vi sammen med de lokale vandværker og fællesrådene en succesfuld informationskampagne i Beder, Mårslet og Malling for at nedbringe brugen af sprøjtegift i private haver. Kampagnematerialerne blev taget så godt imod, at de senere blev genbrugt i en landsdækkende kampagne. I 2015 gennemførte vi en lignende kampagne med bl.a. foldere og artikler i lokalblade i Harlev og Framlev, som er en del af næste indsatsplan for beskyttelse af grundvandet. Grundvandet til Harlev Vandværk bliver dannet under byen, men en undersøgelse har vist, at der findes sprøjtegifte mange steder under byen. Det viser med al tydelighed, at også privates brug af sprøjtemidler i haver er problematisk.

Vandets Dag

I 2015 kørte vi kampagnen "Sprøjtefri Have" i forbindelse med Vandets Dag den 22. marts. Formålet med kampagnen var at opfordre haveejere til at droppe giften i haven. Vores kunder fik en husstandsomdelt folder, som fortæller om, hvordan sprøjtegifte i haven kan risikere at trænge ned i grundvandet. Derudover producerede vi i samarbejde med Økologiens Have i Odder syv små film med tips til en giftfri have, som blev lagt op på vores kampagnesite www.facebook.dk/sprojtefri.

Afværgeboringer mod grundvandsforurening

Vi har etableret afværgeboringer på Fløjstrupvej syd for Beder, i Åbo og en i Kasted. Afværgeboringerne har til formål at afværge punktkildeforureninger ved at pumpe forurenet grundvand væk for at forhindre, at det når frem til vores drikkevandsboringer. I 2015 har vi etableret afværgeboringer øst for Malling, som afværger massiv forurening fra en maskinstation.

Vand tilbage til naturen

Vi har i 2015 afsluttet nedlæggelsen af fire ud af fem mindre renseanlæg i det sydlige Aarhus som led i en centralisering af renseanlæggene. Det sidste af de mindre renseanlæg, det i Beder, nedlægges i 2016. På sigt skal der kun være to renseanlæg – et i Egå og et ved havnen i Aarhus. Nedlæggelsen af de små renseanlæg betyder, at spildevandet, nu bliver ledt til Viby Renseanlæg og derefter ud i Aarhus Å. Dermed "mister" Giber Å og Fiskbæk det rensede spildevand, som kom fra de renseanlæg, der nu er nedlagt. For at kompensere for det har vi i 2015 anlagt en ledning, der fører rensede spildevand fra Viby Renseanlæg tilbage til Giber Å og Fiskbæk for at sikre tilstrækkeligt med vand i de to vandløb.

Fremtidens byområder bliver grønne og blå

Aarhus har en smuk beliggenhed ved bugten, og med mange vandløb, åer og søer er vandet en stor del af det at opleve byen. Aarhus Vand har altid spillet en central rolle i at forbedre vandkvaliteten – hvad enten det er rent drikkevand, vandløb med god vandkvalitet eller badevand langs kysterne. Senest har vi gjort en markant indsats i forhold til at forbedre vandkvaliteten i Brabrand Sø, Aarhus Å og Aarhus Havn, så man kan nyde og bruge vandet rekreativt i de bynære vandområder.

Vi spiller også en vigtig rolle i forhold til at gøre vand synligt i byområderne. Det tilfører områderne en rekreativ værdi til glæde for beboerne, og det er samtidigt en miljø- og ressourcemæssigt god måde at håndtere både hverdagsregn og ekstreme regnmængder på. Vi understøtter gennem vores klimatilpasningsprojekter og gennem projekter til beskyttelse af drikkevandet en byudvikling, hvor regnvandet er synligt og en ressource, der giver gode oplevelser. Vi arbejder ud fra begrebet "liveability", som handler om at skabe grønne og blå områder med gode rammer for liv, arbejde og udfoldelse. Det betyder også, at vi arbejder ud fra et miljømæssigt bæredygtighedsprincip og for eksempel planter træer ved vandområder, der kan absorbere CO₂. Helt grundlæggende kan det udtrykkes ved, at "byens vand er en integreret del af byens vækst".

Nye – "fremtidens bæredygtige by"

Syd for Elev i det nordlige Aarhus er visionerne for "fremtidens bæredygtige by" ved at udkrystallisere sig. Byen "Nye" skal være bæredygtig i miljømæssig, økonomisk og social forstand, og de første huse bygges i 2017. Visionen er at benytte bæredygtige helhedsløsninger på overfladen i stedet for at håndtere vandet i store lukkede systemer under jordens overflade. Nye får en særlig profil i forhold til vandhåndtering bl.a. med en klimapark, der kan forbedre forholdene for vandløb og faunadiversitet, og hvor vandets kredsløb indgår som et aktivt og aktiverende element i bybilledet. Derudover skal bygningernes miljømæssige fodaftryk pr. indbygger minimeres ved at bygge højt, der anlægges grønne tage og færre befæstede arealer, så der efterlades flere arealer til grønne rum i byen.

Den overordnede målsætning for vandforvaltningen er blandt andet, at alt regnvandet håndteres i et separat system internt i byområdet. En af årsagerne til, at der arbejdes meget intensivt med at finde nye løsninger i Nye er, at den indgår som "eksempelby" i Aarhus Kommunes og Aarhus Vands fælles vision for vandområdet - "VandVision 2100". De nye byer i kommuneplanen skal fra begyndelsen indrettes, så det bliver nemt for den enkelte beboer at agere bæredygtigt. Og vand som en drikkevandsressource, et

rekreativt element og levested for dyr og planter tænkes ind allerede i den indledende planlægning.

Det stiller store krav til logiske og intelligente løsninger for håndtering af regnvandet. For at leve op til dette skal der udvikles løsninger til lokal håndtering af regnvandet: Først bruges regnvandet til at skabe rekreative områder, derefter bliver regnvandet samlet op i søer, og derfra bliver regnvandet rensset og sendt tilbage for at blive brugt til tøjvask, toiletskyl, brandslukning og bilvask. Aarhus Vand kommer til at stå for det anlæg, der renser regnvand og sender det tilbage til forbrugerne.

Byudvikling og klimatilpasning går hånd i hånd

I Lystrup og området Risvangen og Vorrevangen i det nordlige Aarhus spiller "liveability" også en stor rolle i den måde, områderne udvikles på i forbindelse med klimatilpasning. I Lystrup, hvor vi i 2015 udførte fire klimatilpasningsprojekter ud i alt syv, arbejder vi ud fra en helhed, hvor by, arkitektur, infrastruktur og grønne områder tilgodeses, samtidigt med at beboerne har trykke, velfungerende beboelsesområder. Klimaløsningerne går blandt andet ud på at ændre på landskabet, så regnvandet løber de "rigtige" steder hen ved kraftig regn. Det er sket ved etablering af dæmninger, ændringer af veje og nye indretninger af parker og grønne områder forskellige steder i byen. I projekterne har vi taget hensyn til områdernes eksisterende beplantning og brugsværdi for borgerne. Det er en central tanke i vores arbejde, at både vandet og de grønne løsninger, der tager imod vandet, kan tilføre et område merværdi, som ellers ville være gået tabt i kloakken.

Også i Risvangen og Vorrevangen har vi fokus på at tilføre et område merværdi i forbindelse med separering og klimatilpasning. Området står over for en separering af regn- og spildevand for at sikre badevandskvaliteten ved "Den Permanente". Samtidig sker der gennemgribende renovering af kloaksystemet, og området tilpasses klimaforandringerne. Vi har også her valgt at klimatilpasse gennem overfladeløsninger, hvor det er muligt, så regnvand bliver håndteret i haverne og på de offentlige arealer. Det er med til at skabe blå og grønne løsninger og større biodiversitet til glæde for både beboere, dyreliv og natur. I 2015 fik vi afklaret, hvordan regnvandet helt konkret skal håndteres i området, blandt andet gennem involvering af beboerne, som skulle vælge, om de i fremtiden selv ønsker at udlede deres regnvand til Aarhus Vands kommende regnvandssystem på overfladen i de offentlige arealer, eller om de ønsker at håndtere regnvandet i egen have. Løsningerne kan være i form af render, søer, regnbede og vejbede. Det kan også være i form af "vandtransportveje", der under skybrud hurtigt kan lede vandet derhen, hvor det ikke gør skade, for eksempel på en sportsplads eller et grønt område. Anlægsarbejdet udføres fra 2016 til 2019.

MARSELISBORG RENSEANLÆG FLYTTES OG UDBYGGES

Aarhus Vand har brug for et større renseanlæg. Det skyldes dels, at renseanlægsstrukturen centraliseres – dels at byen vokser. I 2005 vedtog Aarhus Byråd, at den daværende decentrale renseanlægsstruktur skulle centraliseres. Det kunne sikre besparelser på op mod 40 procent af de daværende driftsudgifter. Senest har vi nedlagt fem små renseanlæg i den sydlige del af kommunen for på sigt kun at bevare Egå og Marselisborg Renseanlæg. I 2017 vil der kun være fire renseanlæg tilbage: Egå, Viby, Aaby og Marselisborg. Når vi efterfølgende nedlægger Viby og Åby Renseanlæg, skal spildevandet pumpes til et nyt Marselisborg Renseanlæg. Det kræver, at det nye renseanlæg etableres med mere end den dobbelte kapacitet af i dag, så det også er forberedt til den forventede byvækst frem til 2060 – omkring 4.000 personer om året. I 2014 blev det besluttet at udarbejde en samlet plan for lokalområdet, "Helhedsplan for Tangkrogområdet", hvor det er forudsat at flytte renseanlægget længere mod øst, væk fra byen, så der bliver større afstand til beboelse og mere plads til det nye renseanlæg på 12 hektar. Flytningen sikrer samtidig, at andre rekreative elementer – eksempelvis et større eventområde ved den nuværende Tangkrogen samt en større lystbådehavn vil få mere plads – tæt på byen.

Vi understøtter gennem vores klimatilpasningsprojekter og gennem projekter til beskyttelse af drikkevandet en byudvikling, hvor regnvandet er synligt og en ressource, der giver gode oplevelser. Vi arbejder ud fra begrebet "liveability", som handler om at skabe grønne og blå områder med gode rammer for liv, arbejde og udfoldelse.

Claus Møller Pedersen,
afdelingschef for Plan og Projekt

Vi skaber udvikling gennem vækst

Aarhus Vand startede i 2010 sin udviklingsrejse med en klar vision om at blive et innovativt vand-vidensselskab med en førende rolle inden for en forskningsbaseret tilgang til udvikling af moderne vandteknologi. Meget er nået på de seks år, og den strategiske retning fortsætter frem mod 2020.

Vi er i fuld gang med en omlægning fra at fungere som en forvaltning til at være en virksomhed, vi driver efter forretningsmæssige principper. Det skyldes blandt andet, at vi – i lighed med landets øvrige vandselskaber – er underlagt en statslig, økonomisk regulering, der indebærer store besparelseskra-ve, og som vil medføre faldende indtjening på nuværende services og produkter. Da vi ønsker fortsat at have en god og sund økonomi, har vi en målsætning om øget vækst i virksomheden, der opvejer besparelseskra-vene og de deraf faldende indtægter. Derfor udbygger vi virksomheden og udvikler nye services og produkter.

Vi er en offentlig ejet virksomhed, der er underlagt et hvile-i-sig-selv-princip. Derfor handler vækst for os ikke om øget omsætning og profit, men om udvikling af virksomheden.

Vores virksomhedsstrategi koncentrerer sig om tre fokusområder: Vækst, produktivitet og opfindsomhed. Vi har udarbejdet virksomhedsmål for hvert område, og i 2015 satte vi os et mål om en vækst på 15 mio. kr. og nåede op på 16,1 mio. kr. Vores mål for produktivitet var en forbedring på to procent, og også det nåede vi. Målet for opfindsomhed var at markedsføre fem nye produkter, og her nåede vi op på 11.

I 2016 ønsker vi at generere en vækst på 30 mio. kr. blandt andet gennem nye innovative produkter og services. På produktivitetssiden skal vi hente to procent i effektiviseringer, som blandt andet skal ske gennem et velstruktureret og innovativt partnerskabs-samarbejde. Via opfindsomhed som en kernekompetence ønsker vi at lancere fem nye løsninger og koncepter udmøntet i konkrete produkter og services, som markedet vil efterspørge. Vi har i 2015 identificeret en lang række nye vækstmuligheder for virksomheden, som i de kommende år skal udkrystallisere sig i nye services og ydelser, som vi kan opnå indtjening på. Vi ønsker at skabe vækst inden for områderne:

- Internationalt samarbejde
- Nye produkter og ydelser til vores kunder
- Klimatilpasning
- Salg af knowhow
- Udvikling af en national og international klynge om vand
- Service, vedligeholdelse og drift til andre selskaber
- Grøn energi i form af blandt andet el, varme og gas
- Nye opgaver i tilknytning til det samlede vandkredsløb
- Konsolidering

Vi ønsker ikke udelukkende at vækste for at udvikle Aarhus Vand. Der er brug for udvikling i den danske vandbranche for at udbygge

vores position som kraftcenter for smarte og effektive vandløsninger nationalt og globalt. Det er en udvikling, vi gerne vil være med til at tage ansvar for og dermed præge.

I vores internationale strategi har vi formuleret en ambition om at være vandambassadør, vandinnovatør og vandleverandør. Som vandambassadør deltager vi i alliancer, salg og konferencer for at fremme danske løsninger i udlandet, så vi kan skabe arbejdspladser i Danmark og vidensudvikling herhjemme. Vi vil etablere et netværk, og vi vil skabe kapacitet og et brand som et internationalt vandselskab. I rollen som vandinnovatør deltager vi i udvikling og innovation med udgangspunkt i vores behov for at udvikle virksomheden. Og vi ønsker at etablere et udviklings- og innovationsnetværk nationalt og internationalt. Som vandleverandør vil vi levere ydelser til partnere i vandsektoren for eksempel i form af drift og træning. Og vi vil udstationere medarbejdere i kortere eller længere tid.

Bæredygtig vækst

Aarhus Vand ønsker at være foregangsvirksomhed for bæredygtig udvikling. Og vækst handler for os ikke kun om økonomi, men også om at skabe bæredygtig vækst. Vi ønsker at udvikle langtidsholdbare løsninger med respekt for samfundsansvarlighed, og vækst og udvikling skal derfor foregå på en bæredygtig og ansvarlig måde. Målet er, at vores indsats i forhold til samfundsansvar vil medvirke til at gøre Aarhus Vand til en endnu mere attraktiv samarbejdspartner på disse områder. På den måde vil samfundsansvar understøtte vores strategiske vækstfokus væsentligt – lokalt, nationalt og globalt.

Vi har løbende cirka 20 kortere og længerevarende forsknings- og udviklingsprojekter i gang. De skal knytte økonomiske midler, den nyeste viden, værdiskabende relationer og en innovativ tilgang ind i de opgaver, vi i forvejen skal løse. På den måde driver vi en konstant udvikling frem mod bedre løsninger for færre midler. Vi søger samtidigt at påvirke udviklingen og udbredelsen af grøn teknologi ved at efterspørge det i erhvervslivet og udfordre dem til at tænke nyt og bæredygtigt.

Vi har en lang tradition for at være innovative i forhold til udvikling af nye vandteknologiske løsninger. Men vores evne til innovation vil i de kommende år mere komme til at handle om organisatorisk innovation og om innovation i forhold til samarbejdsformer. For det er her vi i Danmark kan differentiere os fra andre og langt større lande. Vi har i Aarhus Vand i mere end ti år arbejdet systematisk med udvikling af partnerskaber blandt andet i forbindelse med anlægsarbejde. Og med stor succes. Disse erfaringer ønsker vi at bygge videre på i et kommende klyngesamarbejde om vandteknologi. Det har til formål at accelerere partnerskaber, som har fokus på en række indsatsområder, der bidrager til at skabe nye, effektive løsninger, virksomheder, markeder, teknologier, værdier samt vækst og eksport.

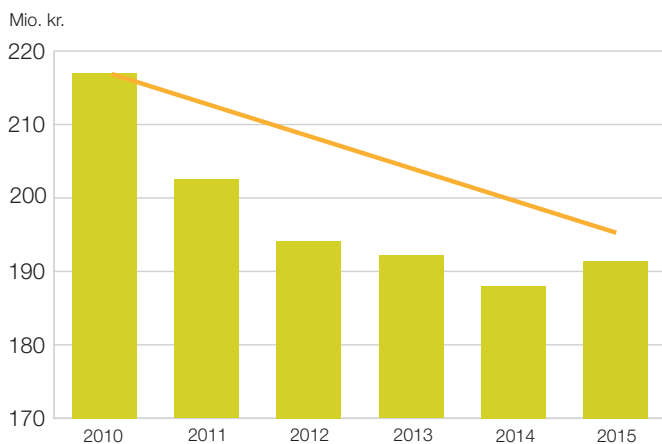

Vi vokster også for at være med til at skabe vækst hos vores samarbejdspartnere og øvrige interessenter. Det handler om at hente viden hjem, bygge bro og lave samarbejdsaftaler, som på sigt kan føre til nye opgaver. Og i sidste ende kan komme vores kunder til gode.

Claus Homann, strategisk chef

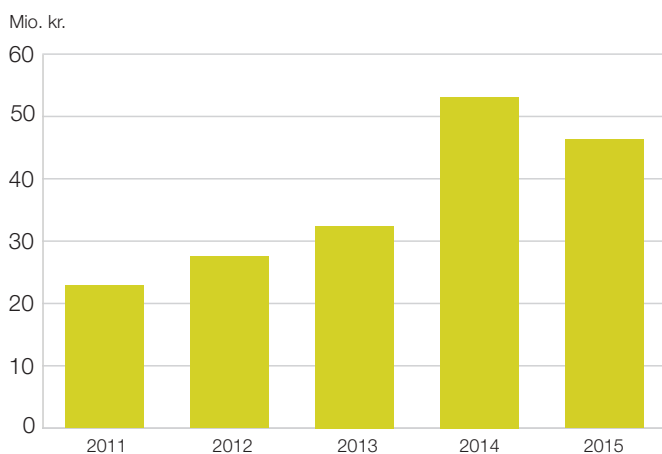
En god og sund økonomi

Selskabets styrbare driftsomkostninger, som indgår i prisloftet, viser et fortsat fald og er siden selskabsstiftelsen reduceret med omkring 12 procent. Det er i overensstemmelse med virksomhedsmålet om at reducere de styrbare driftsomkostninger med 20 procent frem mod 2020. I figur 5 er de faktiske omkostninger set i forhold til målsætningen om en 20 procents reduktion frem mod 2020.

Figur 5. Selvom vi i 2015 har haft en lille stigning i driftsomkostningerne, er vi fortsat et godt stykke foran vores samlede målsætning.

Udover de styrbare driftsomkostninger er vi underlagt en række omkostninger, som vi ikke kan påvirke. Disse omkostninger indeholder bl.a. omkostninger til tjenestemandspensioner, klimatilpasning, grundvandsbeskyttelse, spildevandsafgifter og ikke mindst selskabsskat.

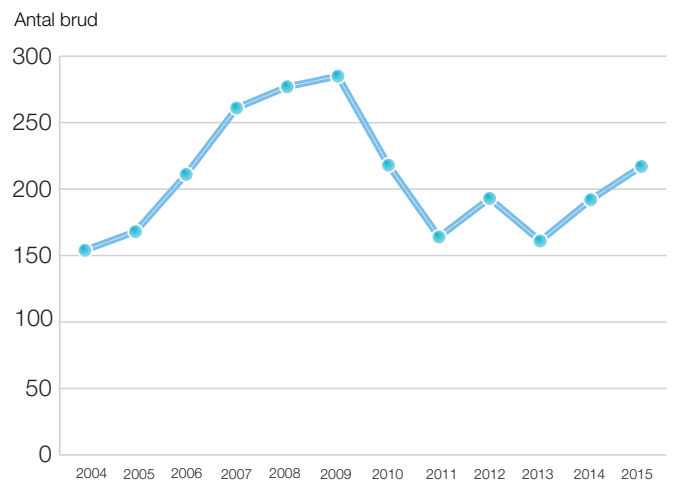

Figur 6: De ikke-styrbare driftsomkostninger er steget markant fra 2011 til 2014 og ligger også i 2015 på et højt niveau.

Vandtabet ligger på et lavt niveau

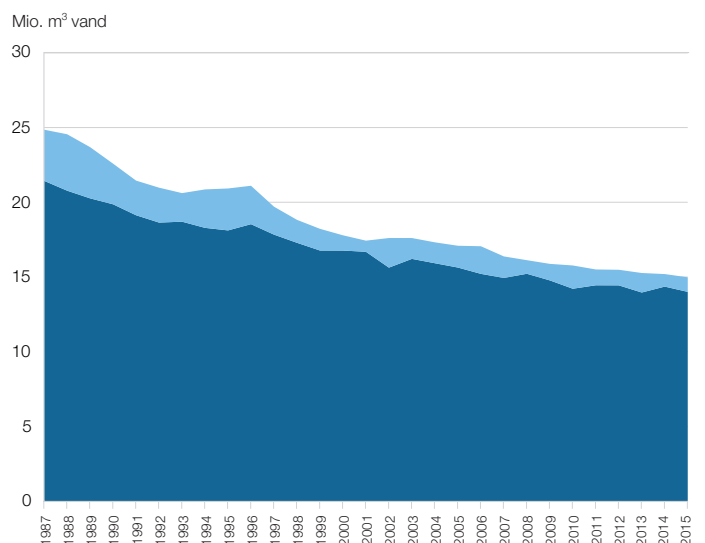
Et lavt vandtab er med til at sikre et lavt omkostningsniveau, og at vi sparer på grundvandsressourcen. I 2015 var vandtabet nede på 6,5 procent, hvilket er på samme lave niveau som i 2014. Som

figur 7 viser, steg antallet af brud på ledningsnettet en smule i 2015, men det samlede antal er fortsat på et lavt niveau, hvilket er med til at holde vandtabet nede og bevare en god vandkvalitet i ledningsnettet.

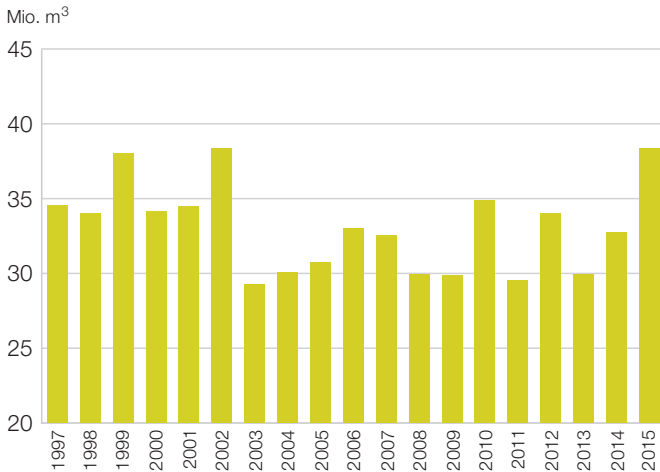

Figur 7: Udvikling i antal brud på vandforsyningsledninger 2004 – 2015.

Udover lækager på ledningsnettet påvirkes vandtabets størrelse af brandslukning og den mængde vand, vi internt i Aarhus Vand anvender til skylning af ledninger og beholdere for at sikre, at de er rene efter vedligeholdelses- og anlægsarbejder. Den historiske udvikling af produceret vand i forhold til vandtabet fremgår af figur 8.

Figur 8: Vandtabet er stadig lavt, blandt andet på grund af mere effektiv lækagesøgning. Den øverste kurve viser vandproduktionen, og den nederste viser salget af vand. Forskellen mellem de to kurver udgør vandtabet.

Figur 9: Den samlede årlige udløbsmængde i m³ fra vores renseanlæg i perioden 1997 – 2015. Figuren viser, at vi rensede 17 procent mere spildevand i 2015 end i 2014. Data fra 1999, 2002, 2006 og 2008 er indløbsflow.

Produktion af el og varme stiger

I 2015 havde vi en lille nedgang i den samlede produktion af rent vand, men vi rensede 17 procent mere spildevand end året før. På trods af de markant forøgede mængder løste vi til vores store tilfredshed opgaven med blot ganske få ekstra ressourcer.

I vores daglige drift er renseanlæg en af de helt store energiforbrugere. Som et led i at blive energi- og CO₂-neutrale i 2030 arbejder vi på, at alle renseanlæg i Aarhus Vand skal være energiproducerende. De skal både være selvforsynende og sende grøn energi ud på el- og varmforsyningsnettet, som det blandt andet fremgår af figur 11. Det er et ambitiøst mål, og vi arbejder internt og med vores partnere på at finde løsninger, som sparer energi og gør driften af vores anlæg mere bæredygtig.

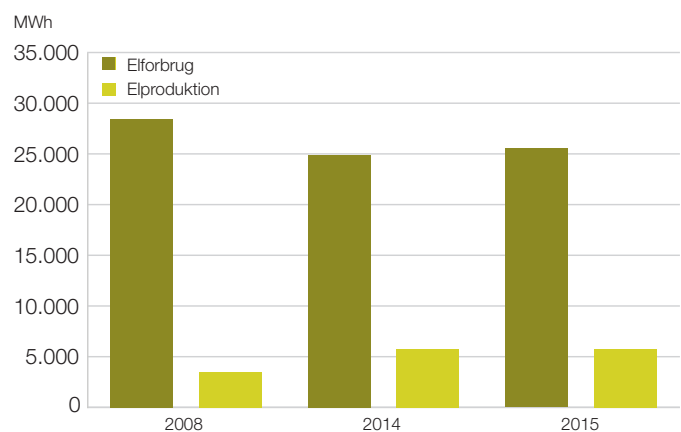
En del af denne effektiviseringsproces indebærer centralisering af de sydlige renseanlæg i kommunen, og derfor blev Trankær, Solbjerg, Mårslet Renseanlæg nedlagt i 2015. Beder og Malling Renseanlæg nedlægges i 2016. Spildevandet fra de nedlagte renseanlæg pumpes via afskærende ledninger til Viby Renseanlæg. Vi forventer med centraliseringen af de sydlige renseanlæg en reduktion i energiforbruget på omkring 775 MWh/år.

Det lykkedes os derudover at få etableret en ny effektiv gasmotor på Marselisborg Renseanlæg lige inden årsskiftet, hvilket betyder en forventet forøgelse af energiproduktionen på 500 MWh/år.

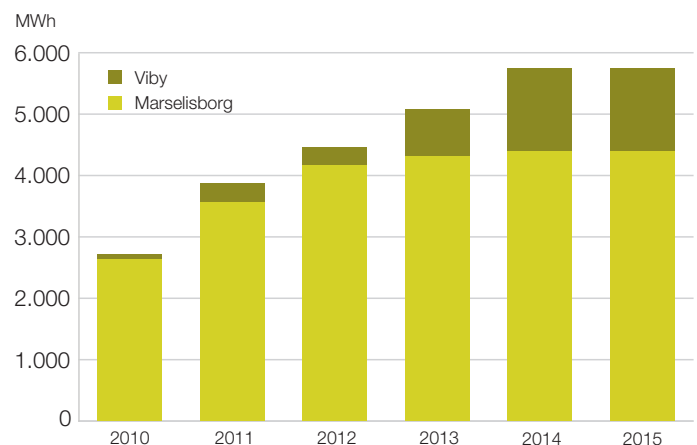
Vi arbejder fortsat på en større ombygning af Egå Renseanlæg. Når det ombyggede anlæg står færdigt og er indkørt i efteråret 2018, skal det udover at dække sit eget elforbrug kunne sende 50 procent ekstra el ud på nettet. Allerede i slutningen af 2016 forventer vi at begynde med en energiproduktion, svarende til at Egå Renseanlæg bliver energineutralt.

MWh	2014	2015
Marselisborg Renseanlæg	2.114	2.229
Åby Renseanlæg	325	87
	2.439	2.316

Figur 10: I 2015 svarer varmesalget til fjernvarmesystemet fra de to renseanlæg, som har varmesalg, til det årlige forbrug for godt 500 standard parcelhuses årlige forbrug (ca. 4.500 kWh/år/hus).

Figur 11: Vi er godt i gang med udligningen mellem elforbrug og elproduktion. Når Egå Renseanlæg bliver nettoelproducerende, vil vi tage endnu et ryk.

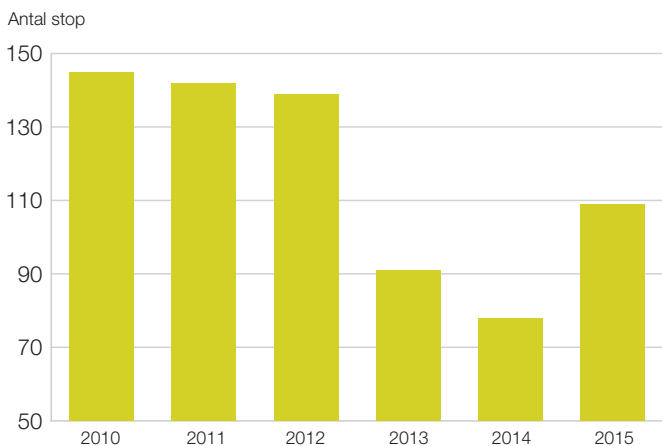

Figur 12: Elproduktionen på Marselisborg og Viby Renseanlæg svarer i 2015 til godt 1.150 gennemsnitsfamiliers årlige elforbrug (5.000 kWh/år).

Fornyelse og spuling af afløbsledninger reducerer propper i systemet

Inden for de økonomiske rammer har vi brugt midler til løbende fornyelse af afløbsledninger og en målrettet spuling af kloaksystemet. Det har en gavnlig effekt på antallet af propper i systemet.

Som det fremgår af figur 13, er der fra 2010 til 2014 sket et markant fald i stop om året i ledningssystemet fra 145 til 78 stop. I 2015 er der dog sket en stigning til 109 stop. Det er stadig meget lavt i betragtning af, at Aarhus Vand ejer mere end 60.000 stikledninger og 2.800 km hovedledning.

Figur 13: Stop i afløbsledninger 2010 – 2015.

Investeringer på vand- og spildevandsområdet

Investeringerne på spildevandsområdet udgjorde i 2015 i alt 370,4 mio. kr. Specifikation af investeringerne fremgår af figur 14.

Mio. kr.	2014	2015
Kloakanlæg	143,5	159,3
Centralisering af renseanlæg	54,0	53,5
Renoveringer på renseanlæg m.v.	21,1	49,3
Ledningsomlægninger, letbane og Marselisborgtunnel	6,0	8,8
Byggemodninger	43,2	39,8
Forbedret vandkvalitet	41,9	8,4
Nyt bassin og pumpestation, Marselisborg	21,4	50,4
Øvrige investeringer	3,4	0,9
	334,5	370,4

Figur 14: Investeringer på spildevandsområdet.

Investeringen i kloakanlæg på 159,3 mio.kr., indeholder primært fornyelsesopgaver, som det fremgår af figur 15.

Mio. kr.	2014	2015
Fornyelse ved opgravning, city	44,7	48,2
Fornyelse ved opgravning, ydre områder	35,1	35,5
Fornyelse ved opgravning, Risskov	25,0	28,1
Fornyelse ved strømpeforing	23,9	26,1
Fornyelse af pumpestationer	7,9	11,7
Diverse mindre projekter	6,9	9,7
	143,5	159,3

Figur 15: Investeringer i kloakanlæg, udspecificeret.

Spildevandsplanen for 2013 – 2016 fastsætter bl.a. rammerne for spildevandssystemets udbygning i de kommende år, klimamæssige forhold samt den systematiske og planlagte fornyelse af de eksisterende anlæg.

Aarhus Vand har i 2015 afsluttet nedlæggelsen af fire ud af fem mindre renseanlæg i det sydlige Aarhus som led i en centralisering af renseanlæggene. Det sidste af de mindre renseanlæg, det i Beder, nedlægges i 2016. På sigt skal der kun være to renseanlæg – et i Egå og et ved havnen i Aarhus.

I forbindelse med etableringen af letbanen, skal de ledninger, der ligger på strækningen, flyttes. I 2015 har Aarhus Vand fortsat flytningen af ledninger.

I 2014 påbegyndte vi et nyt stort projekt med etablering af et nyt spildevandsbassin på Marselisborg Renseanlæg samt boring af en ny ledning i Sydhavnsgade med en diameter på 2,2 m. Anlægget skal medvirke til at skabe plads til forløbet af den nye Marselislunnel samt til at forbedre vandkvaliteten i bugten og havneområdet. Den eksisterende pumpestation ved Jægergårdsgade er helt central for regn- og spildevand fra midtbyen. Pumpestationen og de tilhørende trykledninger var nedslidte og er som en del af projektet nedlagt og erstattet af den nye ledning. En ny pumpestation er bygget sammen med det nye spildevandsbassin placeret på Marselisborg Renseanlæg. Projektet bliver færdigt i 2016.

Investeringerne på vandområdet udgjorde i 2015 i alt 74,7 mio. kr. Specifikation af investeringerne fremgår af figur 16.

Mio. kr.	2014	2015
Byggemodninger	5,8	5,7
Renoveringer af vandledninger m.v.	49,2	49,9
Renovering af vandværker m.v.	14,3	8,6
Etablering af Truelsbjergværket	7,2	2,1
Vandmålere	11,9	7,6
Øvrige investeringer	1,8	0,8
	90,2	74,7

Figur 16: Investeringer på vandområdet.

Den langsigtede planlægning af investeringer på distributionssiden omfatter primært fornyelse og sektionering af vandledninger samt udbygning af det eksisterende vandledningsnet i takt med udbygningen og udviklingen af Aarhus.

Vi færdiggjorde etableringen af et nyt vandværk i Truelsbjerg i 2014, og indkøring og endelig aflevering af anlægget fandt sted i 2015. Truelsbjergværket har allerede været med til at sætte en ny standard i forhold til drikkevandssikkerhed samt energioptimale løsninger, og har modtaget besøg fra mange interesserede i såvel Danmark som fra udlandet. Truelsbjergværket indgår som et vigtigt element i den overordnede struktur for vandforsyningen, som bl.a. indebærer, at vi reducerer de nuværende ni vandværker til på sigt seks vandværker.

I perioden 2013 – 2015 foretog vi en større udskiftning af vandmålere. Det har vi gjort for at overholde gældende lovgivning omkring alder og kvalitetskravene på vandmålere. Vi har i 2014 udskiftet ca. 12.000 vandmålere, og i 2015 udskiftede vi yderligere ca. 10.000 vandmålere.

På forkant med økonomiske stramminger

Vi har i 2015 opnået et positivt økonomisk resultat på linje med det, vi budgetterede med, og vi har opnået et overskud før skat på 109 mio. kr. Den grundlæggende årsag til dette resultat er, at vi har styr på økonomien og overholder budgetterne på både drift og anlæg. Vi har løbende fokus på vores driftsomkostninger og vi opfylder fortsat vores virksomhedsmål om at være to år forud for forsyningssekretariatets effektiviseringskrav for begge forsyningsarter.

Vi har i 2015 forberedt os på en ny økonomisk regulering af vandselskaberne, der indebærer endnu større besparelseskrav end hidtil. Vi ønsker med indførelse af den nye regulering fortsat at have en god og sund økonomi, som betyder, at vi også i fremtiden er herre i eget hus, og at det ikke er den statslige regulering, der sætter grænsen for, hvad vi kan gøre.

På grund af denne økonomiske regulering så vi os i 2015 nødsaget til at hæve prisen på vand og opkræve et tilgodehavende hos vores kunder, som vi ellers ville miste. Det er medvirkende til, at vi igen i 2016 har nedsat prisen for vand inklusiv afledning og afgifter fra 52,64 kr. til 46,20 kr. per kubikmeter, hvilket svarer til godt 12 procent.

Prisnedsættelsen hænger også sammen med, at vi i 2015 har nedlagt nogle mindre og urentable renseanlæg, vandværker og pumpestationer til fordel for større, moderne og mere effektive anlæg. Gennem offentlige-private partnerskaber er det lykkedes at nedbringe anlægsudgifterne til fornyelse af vand- og kloaksystemerne med omkring to procent. Vi har øgede indtægter på salg af grøn el og varme produceret på vores renseanlæg. Vi har slanket administrationen ved at indføre en række digitale selvbetjeningsløsninger, så det er blevet nemmere at være kunde hos os, og samtidigt er det en økonomisk gevinst. Desuden har vi fokus på hele tiden at optimere vores processer blandet andet ved at øge graden af automation på driften af vores anlæg og smidiggøre administrative opgaver.

Vi har sidst, men ikke mindst i 2015 arbejdet med udvikling af medarbejderkompetencer og er overgået til overenskomst med Dansk Industri med en lønstruktur, der passer godt til en produktions- og vidensvirksomhed.

Først og fremmest skyldes prisnedsættelsen i 2016, at virksomheden har en god og sund økonomi. Vi laver løbende effektiviseringer af vores drift og sørger hele tiden for at få mest muligt ud af vores investeringer. Men det er vigtigt at understrege, at prisnedsættelsen ikke betyder lavere ambitioner på miljø- og klimaområdet.

Mads Bayer, økonomidirektør

Fokus på trivsel og arbejdsglæde

I Aarhus Vand har vi en lang tradition for at arbejde målrettet med løbende forbedringer af arbejdsmiljøet, og vi har generelt en høj medarbejdertilfredshed i virksomheden. Vi er en virksomhed, der ikke kun er styret af mål - vi er også værdistyret. Og vores fire "VAND-værdier" – vi-følelse, ansvarlighed, nyskabelse og dialog – er en del af vores DNA. Det er et mål, at medarbejderne oplever en høj grad af tillid, stolthed og fællesskab, og at de har nogle rammer, hvor de kan udfolde deres talenter og kompetencer.

Vi udvikler og fremtidssikrer kompetencerne

I 2014 satte vi ekstra skub i karrieremulighederne for medarbejderne ved at introducere en model for roller og karriereveje med tre forskellige retninger at gå: Personalevejen, projektvejen og fagvejen. Formålet er at synliggøre karriermulighederne og gøre det attraktivt at udvikle sig inden for en eller flere af de tre veje og dermed skabe sig en udviklende og varieret karriere i Aarhus Vand. Formålet er samtidigt at skabe grobund for, at nye ledere og specialister vokser op nedefra i organisationen. Modellen for roller og karriereveje er således også et ledelsesværktøj til kompetence-

udvikling. I modellen er de enkelte roller, ansvar og forventninger defineret. Det skal skabe grundlag for videreudvikling af medarbejdernes faglige og personlige kompetencer med fokus på at indfri vores strategi frem mod 2020.

I 2015 udviklede vi en samlet strategi for Aarhus Vands kompetenceudvikling, som sikrer yderligere fokus på udvikling af medarbejderne og rekruttering af de rette kompetencer – her og nu og på længere sigt. Strategien er blandt andet udviklet på baggrund af en række workshops med chefer, ledere og medarbejdere i 2015. I processen har vi fokuseret på, hvilke kompetencer der skal styrkes, for at vi er klædt på til at håndtere de fremtidige udfordringer. Strategien skal i 2016 ud og leve i alle funktioner i Aarhus Vand, så alle medarbejdere i Aarhus Vand bliver en del af den. I 2016 vil vi desuden fortsat udvikle vores MUS-materiale med fokus på kompetenceudvikling, og vi vil have øget fokus på effektive rekrutteringsprocesser, som skal sikre, at vi tænker strategisk i relation til ansættelser.

Farvel til KL og goddag til DI

I 2015 vinkede vi farvel til Kommunernes Landsforening, hvor vi havde mange forskellige overenskomster, aftaler om ansættelsesvilkår samt en række lokalaftaler. I alt mere end 55 aftaler at holde styr på alene i forhold til ansættelsesforhold. Det blev i stedet et goddag til Dansk Industri, som har ganske få centralt aftalte elementer i deres overenskomster. Formålet med at overgå til DI's overenskomster er at skabe større fleksibilitet i arbejdstilrettelæggelsen, større synlighed om lønforhold og mere ens vilkår for medarbejderne på tværs af fagområder.

Med de nye rammer for løn- og ansættelsesvilkår er alle medarbejdere i 2015 overgået til ikke-betalt frokost, hvilket har givet virksomheden omkring 8.600 ekstra arbejdstimer. I forbindelse med overgangen til Dansk Industri har medarbejderne fået forbedrede ansættelsesvilkår i form af en sundhedssikring som en fast del af lønpakken, Fritvalgs Lønkonto, ekstra fridage og mere ensrettede pensionsforhold. Alt i alt betyder det, at vi nu har fået en ansættelses- og lønstruktur, der passer godt til en produktions- og vidensvirksomhed som vores. Og dermed er vi bedre rustet til at kunne lykkes med vores strategi mod 2020.

Great Place to Work

I 2015 indgik vi en treårig aftale med Great Place to Work, som har udviklet et koncept for udvikling og måling af medarbejdertrivsel med udgangspunkt i fem dimensioner: Troværdighed, respekt, retfærdighed, stolthed og fællesskab. I konceptet indgår arbejdsklimamåling med en spørgeskemaundersøgelse med 59 spørgsmål til medarbejderne samt en kulturprofil, som beskriver, hvordan Aarhus Vand agerer på disse ni forskellige områder: Ansættelse og velkomst, inspiration, information, involvering, påskønnelse, udvikling, omsorg, fejring og lighed samt socialt ansvar. Derudover har vi mulighed for at deltage i en konkurrence, som kårer Danmarks bedste arbejdsplads. I 2016 rulles konceptet ud i hele organisationen.

I 2015 gennemførte vi et pilotprojekt i Forretningssupport med materiale fra Great Place to Work. Den viste en medarbejdertilfredshed (trust index) på hele 94 procent.

MEDARBEJDERFAKTA

	2011	2012	2013	2014	2015
Antal medarbejdere	240	225	224	210	200
Omregnet til fuldtidsansatte	236	228	218	202	192,4
Procentvis fordeling, kvinder	30 %	30 %	29 %	29 %	28,4 %
Procentvis fordeling, mænd	70 %	70 %	71 %	71 %	71,6 %
Antal tjenestemandansatte	42	36	33	28	26
Gennemsnitsalder, alle ansatte	48,3 år	48,2 år	48,3 år	48,5 år	48,3 år
Personaleomsætning	7 %	10 %	12 %	15 %	10,5 %

Figur 17: Udvalgte medarbejdernøgletal.

PLANLAGTE MEDARBEJDERTILTAG I 2016

- Sundhedstjek for alle medarbejdere
- Temamøder om sundhed og arbejdsglæde
- Tiltag til nedsættelse af sygefravær bl.a. gennem omsorgssamtaler
- Fokus på det psykiske arbejdsmiljø gennem de seks "guldkorn": Indflydelse, mening i arbejdet, forudsigelighed, social støtte, belønning og krav

Med bæredygtighed i generne

Aarhus Vand spiller en afgørende rolle for det samlede vandkredsløb i og omkring Aarhus. Vi leverer rent, sundt vand, vi bortskaffer beskidt vand og arbejder på en lang række områder med at sikre fremtidens stabile og rene vandforsyning. Samtidig løser vi aktuelle klimaudfordringer, og via vores partnerskaber tænker vi fremad for at løse byens vandudfordringer, som kommer med klimaforandringerne. Samfundsansvar og bæredygtighed er derfor dybt forankret i Aarhus Vand. Både i virksomhedskulturen, i vores kerneforretning og i forretningsstrategien.

Vores strategi for samfundsansvar fokuserer primært på ressourceudnyttelse, klimatilpasning og miljø. Og arbejdet med samfundsansvar bygger på en forretningsdrevet tilgang, hvor indsatserne skal ses i en helhed og gavne samfundet i bred forstand – samtidig med, at de understøtter udviklingen af vores virksomhed. På den måde bliver samfundsansvar en vigtig faktor i forhold til at realisere vores strategiske målsætninger.

At samfundsansvarlighed er en del af vores tankegang, betyder blandt andet, at vi sørger for, at ressourceudnyttelse og energiproduktion er en naturlig del af vores virke. Det er med til at sikre en teknologiuudvikling, der gør virksomheden attraktiv både nationalt og internationalt, det er en gevinst for miljøet, og det er med til at holde priserne nede til gavn for vores kunder.

At samfundsansvar er integreret i vores måde at tænke på betyder for eksempel også, at vi laver en helhedsvurdering ikke bare af vores egen økonomi, men også af den samfundsmæssige gevinst ved anlægsarbejde. I nogle områder, for eksempel i Aarhus midtby, giver det måske størst samfundsmæssig værdi at arbejde om natten. Vores undersøgelser viser, at disse samfundsmæssige hensyn også er økonomisk fordelagtige. Så samfundsansvar handler for os om at afveje økonomiske hensyn til forretningen, hensyn til miljøet, til naturen, mennesker og vores egen arbejdskraft.

De senere år er vores bevidsthed om at påtage os et større samfundsansvar blevet udvidet, og vi har systematiseret og struktureret arbejdet med samfundsansvar. Blandt andet ved at indarbejde det i vores virksomhedsstrategi under områderne vækst, produktivitet og opfindsomhed. Som et eksempel på dette udnytter vi spildevandet på vores renseanlæg til produktion af grøn energi. Det skaber effektivitet og vækst og kommer både miljøet og vores kunder til gavn.

Kønsmæssig balance i Aarhus Vands bestyrelse og ledelse

De generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer er to kvinder og tre mænd, og dermed opfylder vi kravene til kønsmæssig balance i bestyrelsen. Aarhus Vand anser diversitet, herunder køns- mæssig diversitet, som en styrkelse af forretningen. Vi bestræber os derfor på at øge diversiteten i virksomhedens øvrige ledelse.

Vi har analyseret mulighederne for at optimere den køns- mæssige balance i den øvrige ledelse. På den baggrund har vi blandt andet indført nye retningslinjer for rekruttering, hvor vi skelner til repræ- sentativitet.

Resultatoversigt for samfundsansvar 2015

Oversigten på side 28 viser et uddrag af Aarhus Vands resultater for samfundsansvar i 2015, som er udvalgt efter væsentligheds- princippet i forhold til virksomhedens forretningsområde og stra- tegiske fokus. Skemaet følger GRI principperne (Global Reporting Initiative) og er koblet til DS 49001-standard, som Aarhus Vand er certificeret i.

I de kommende år bevæger vi os ud på en rejse, hvor vi skal opnå vækst – blandt andet ved at udvikle nye forretningsområder. Det skal ske på en bæredygtig og ansvarlig måde, og målet er, at vores indsats i forhold til samfundsansvar og erfaringer vil medvirke til at gøre Aarhus Vand til en endnu mere attraktiv samarbejdspartner på disse områder. På den måde vil samfundsansvar understøtte vores strategiske vækstfokus ganske væsentligt lokalt, nationalt og globalt.

Lars Schrøder, adm. direktør

UDVALGTE RESULTATER I 2015

- Vi har indarbejdet øgede krav og forventninger om samfundsansvar i vores nye partnerskabsaftale på vand- og spildevandsområdet, der gælder for perioden 2016 – 2021.
- Vi har øget antallet af leverandører, der har tilsluttet sig vores retningslinjer for samfundsansvar, (code of conduct) med 50 procent.
- Vi har lavet en undersøgelse blandt de 30 strategisk mest betydningsfulde leverandører, der viser, at der hos leverandørerne er stor interesse for – og bevidsthed om – samfundsansvar. Undersøgelsen viste ingen graverende problemer.
- Vi foretog en fysisk kontrol af vores to leverandører af rengøring om sort arbejde og arbejdstilladelser. Den viste, at der er ordnede forhold for medarbejderne.
- Vi har i vores ledeshåndbog tydeliggjort styring af samfundsansvarsområdet.
- Vi har i vores CSR-team afsluttet et 10-punktsprogram om samfundsansvar, så området hermed er indarbejdet i alle væsentlige processer i Aarhus Vand.
- Vi har udviklet en ny digital selvbetjeningsløsning for vores kunder.
- Vi har digitaliseret vores kommunikation med kunderne.
- Vi har etableret et advisory board med 15 personer, der er bredt sammensat ud fra personlige kvalifikationer. Boardet har bidraget til at udmønte vores strategier gennem debat og samskabelse. Boardet har i 2015 debatteret blødgøring af drikkevand, vores prispolitik, vores internationale indsats og vores strategi.

UDVALGTE PLANLAGTE AKTIVITETER I 2016

- Styrke kommunikationen til vores internationale interessenter om vores indsats i forhold til samfundsansvar og bæredygtighed og CSR.
- Oprette seks nye lære- og praktikpladser med forskellige fagligheder.
- Sikre yderligere reduktion af energi og CO₂ ved vores investeringsprojekter.
- Øge energiproduktion fra biogas samt øge el-produktionen og sikre mest mulig salg af overskudsvarme.
- Undersøge muligheder for substitution af CO₂ ved indkøb af grøn strøm samt fokus på andre grønne energikilder, herunder muligheder for etablering af solcelleanlæg.
- Holde fokus på skovrejsning og energiafgrøder som en vigtig kilde til grundvandsbeskyttelse og binding af CO₂.
- Øge genanvendelsen af ressourcer, herunder øget genvinding af fosfor og fokus på anden anvendelse af spildevandsslam.

RESULTATOVERSIGT	AKTIVITET / INDIKATOR	2013	2014	2015
Menneskerettigheder				
Grundlæggende arbejdstagerrettigheder	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbejdere omfattet af overenskomst (%) • Medarbejdere med adgang til kollektive forhandlinger (%) • Gennemsnitsalder, alle ansatte 	100 100 48,3	100 100 48,5	91 91 48,3
Diskrimination og udsatte grupper	<ul style="list-style-type: none"> • Andel kvindelige medarbejdere (%) • Andel mandlige medarbejdere (%) • Andel kvinder i ledelsen (%) • Andel mænd i ledelsen (%) • Andel kvinder i bestyrelse (ekskl. medarbejder- og kundevalgte) (%) • Andel mænd i bestyrelse (ekskl. medarbejder- og kundevalgte) (%) • Andel medarbejdere ansat i flexjob (%) 	29 71 35 65 40 60 1	29 71 21 79 40 60 1	28 72 17 83 40 60 2
Arbejdsforhold				
	<ul style="list-style-type: none"> • Medarbejderomsætning (%) • Sygefravær (%) 	12,0 4,3	15,5 3,3	10,5 3,9
Udviklingsmuligheder	• Andel medarbejdere, der har gennemført medarbejderudviklingssamtaler (%)	100	100	100
Arbejdsvilkår og social beskyttelse	<ul style="list-style-type: none"> • Andel medarbejdere omfattet af sociale goder (%) • Antal arbejdsulykker 	100 8	100 7	100 5
Sundhed og sikkerhed	• Estimerede årlige udgifter til arbejdsulykker (kr.)	840.000	585.000	270.000
Miljøforhold				
Forebyggelse af forurening og fremme af renere teknologi	<ul style="list-style-type: none"> • Varmesalg til fjernvarmesystem fra renseanlæg med varmeveksleranlæg (GWh) • Elproduktion på de renseanlæg, hvor der produceres el af biogas (GWh) • Produceret struvit (gødningstof) (ton) 	1,9 5,1 3	2,4 5,8 30	2,4 5,8 20
Bæredygtig brug af ressourcer	<ul style="list-style-type: none"> • Samlet energiforbrug (GWh) • Vandtab (m³) • Antal brud på vandforsyningsledningerne 	25,0 1.083.761 161	24,9 945.076 192	25,5 973.852 217
Bekæmpelse af og tilpasning til klimaforandringer	<ul style="list-style-type: none"> • Investeringer på vandområdet (mio. kr.) • Investeringer på spildevandsområdet (mio. kr.) • Investeringer i kloakanlæg (mio. kr.) 	119,7 298,1 154,5	90,2 334,5 143,5	74,7 370,4 159,3
Beskyttelse og genoprettelse af naturen	<ul style="list-style-type: none"> • Håndteret og bortledt spildevand (tusinde m³) • Udledning af fosfor • Arealer med dyrkningsaftaler (hektar) • Offentlig skovrejsning (hektar) 	29.427 8.150 141,7 24,23	32.711 11.500 67,6 0	38.325 9.310 115,7 0
God forretningsskik				
Antikorruption	• Antal hændelser af korruption	0	0	0
Fremme af samfundsmæssigt ansvar i værdikæden	• Antal leverandører, der tilslutter sig "Retningslinjer for samfundsmæssigt ansvar"	46	55	88
Fair-konkurrence	<ul style="list-style-type: none"> • Pris per m³ vand ekskl. moms og afgifter (kr. pr. m³) • Pris per m³ for afledning af spildevand ekskl. moms og afgifter (kr. pr. m³) 	10,81 23,09	10,42 24,32	10,71 24,87
Forbrugerforhold				
Ansvarlig markedsføring, information og aftaleforhold	<ul style="list-style-type: none"> • Antal besøg på www.aarhusvand.dk • Kundetilfredshed med www.aarhusvand.dk (skala 1-5, hvor 5 er meget tilfreds) • Antal besøg på selvbetjeningsportal, www.minside.aarhusvand.dk • Tilfredshed med selvbetjeningsportal (skala 1-5, hvor 5 er meget tilfreds) • Antal abonnenter på online nyhedsbrev • Antal deltagere i digitalt kundepanel 	131.705 3,6 75.744 3,9 n/a n/a	145.900 3,8 90.107 4,0 16.851 445	138.266 3,6 93.520 3,9 16.404 534
Beskyttelse af forbrugernes sundhed og sikkerhed	• Antal mikrobiologiske prøver af drikkevandet (HACCP-certificeret)	1.378	1.425	1.555
Kundesupport og klagehåndtering	• Antal berettigede kundeklager	716	710	643
Uddannelse af bevidste forbrugere	<ul style="list-style-type: none"> • Antal oplysningskampagner og events • Antal besøgende på vandværker og renseanlæg 	4 2.761	8 4.033	6 4.084
Lokalsamfundsinvolvering- og udvikling				
Jobskabelse og udvikling af kompetencer	• Antal studerende, lærlinge-, praktikpladser etableret via leverandøraftaler	23	29	30
Udvikling af og adgang til teknologi	• Antal forskningsprojekter med fokus på udvikling af nye teknologier som Aarhus Vand deltager i	20	26	24
Investeringer i lokalsamfund	<ul style="list-style-type: none"> • Antal byggemodninger af grunde (kloakeringer) • Renoveret spildevandsledning (km) • Renoveret vandledning (km) 	271 30,4 17,6	428 26,8 17,6	270 36,1 16,9

Bestyrelsens arbejde

Udgangspunktet er Strategi 2020

Aarhus Vands bestyrelse arbejder med de overordnede rammer, der skal sikre, at virksomheden giver værdi for vores kunder, vores ejere, myndighed og for samfundet.

Bestyrelsen arbejder først og fremmest med udgangspunkt i Aarhus Vands strategi frem mod 2020. Strategien bygger på, at Aarhus Vand skal udvikle sig i tre faser: Første fase har været at øge professionaliseringen frem mod 2015. Det er i høj grad lykkedes. Aarhus Vand er i dag en effektiv og veldrevet virksomhed, der også er en attraktiv samarbejdspartner – både herhjemme og i udlandet. Denne professionalisme er samtidigt med til at gøre Aarhus Vand til en spændende virksomhed at være en del af for medarbejderne.

Næste fase handler om at udvikle Aarhus Vand til at være en mere markedsorienteret virksomhed. Det betyder et endnu større fokus på kunden og et skarpt øje på de forretningsmæssige muligheder, der ligger i Aarhus Vands kerneforretning. Det betyder, at medarbejderne i endnu højere grad skal tænke på kunderne som nogle, der ikke bare er der, fordi de ikke kan vælge et andet vandselskab. Kunderne skal opleve den bedste service, og Aarhus Vand skal de kommende år tilbyde kunderne en række nye services og produkter. Fase to handler derfor meget om at styrke vækst og opfindsomhed – men stadig med fokus på kvalitet og produktivitet.

I sidste fase frem mod 2020 handler det om at udvikle Aarhus Vand frem mod at være Danmarks førende vandselskab på en række områder. Høfor, Biofos og VandCenter Syd har samme ambition, og sammen er vi meget stærke. Derfor er samarbejdet i 3Vand meget vigtigt. Konkret ønsker Aarhus Vand i 2020 blandt andet at have opnået 20 procent øget produktivitet, at styrke kvaliteten, at være CO₂-neutrale, at ligge i top 3 og at være et regionalt vandselskab.

Det er store planer, som vi vil realisere sammen med vores ejere og i nært samspil med vores myndighed. Derfor holdt bestyrelsen i 2015 et strategiseminar med repræsentanter for Borgmesterens Afdeling og for Teknik og Miljø. Her drøftedes betydningen af Aarhus Vands strategi, og hvordan vi i fællesskab bedst lykkes med den. Der var to store spørgsmål: Hvordan kan vores ejer – kommunen – bidrage til, at strategien bliver en succes? Og hvilke vækstmuligheder er de mest attraktive at forfølge frem til 2020?

Det gav nogle meget konstruktive drøftelser, som viste, at der er enighed om den retning, Aarhus Vand skal udvikle sig i. Og der er også langt hen ad vejen enighed om, hvordan vi kommer derhen. Så resultatet af strategiseminaret blev en fremadrettet handlingsplan med massiv opbakning. Det har stor betydning, at der er denne opbakning i kommunen til den kurs og retning, som chefgruppen og bestyrelsen har lagt.

Udover arbejdet med strategien har chefgruppens og bestyrelsen studietur til Chicago i 2015 fyldt meget. Formålet med turen var at give bestyrelsen indsigt i det konkrete arbejde og effekten af Aarhus Vands internationale samarbejde med udgangspunkt i Chicago. Og det gav mulighed for at debattere med hinanden og med udenlandske fagfolk og beslutningstagere, hvordan vi kan nå endnu længere.

Ambitionen for Aarhus Vands internationale strategi er at være med til at fremme eksport af dansk vandteknologi. At opnå og dele ny viden og i samarbejde med danske og udenlandske selskaber udvikle nye produkter og ydelser. Vi arbejder internationalt for at udvikle Aarhus Vand – til gavn for hele kloden, for dansk eksport, danske arbejdspladser og for vores kunder. Og for at gøre Aarhus Vand til en endnu mere attraktiv arbejdsplads.

Bestyrelsen fik lært vores samarbejdspartnere i vand-alliancen i Chicago at kende, og der var stor opbakning til Aarhus Vands indsats i samarbejdet. Der blev skabt nye kontakter og netværk, og bestyrelsen fik god indsigt i den nyeste vandteknologi. Men blev også bekræftet i, at den danske vandbranche er langt foran amerikanerne på en række områder – og at der er stor efterspørgsel på det, vi kan herhjemme. Det skal vi udnytte.

Lovmæssige forhold

Særlige risici

Generelle risici

Aarhus Vands væsentligste driftsrisici er knyttet til lovgrundlaget omkring vand- og spildevandsforsyninger – herunder i særlig grad kravene inden for miljø og forsyningssikkerhed.

Finansielle risici

Aarhus Vand er som følge af sin soliditet og sit finansielle beredskab kun begrænset eksponeret over for ændringer i renteniveauet.

Videnressourcer

Det er væsentligt for Aarhus Vands udvikling at tiltrække og fastholde de bedste medarbejdere. Kompetence er et meget væsentligt nøgleord hos Aarhus Vand.

Der er i 2014 igangsat et kompetenceudviklingsforløb, som fortsættes i 2016. Alle medarbejdere inddrages i processen, som vil danne grundlag for en mere fokuseret kompetenceudvikling. Udviklingen understøtter, at vi i fremtiden opnår de nødvendige kompetencemæssige ressourcer, som kræves for at være Danmarks førende vandselskab.

Kapitalberedskab

Aarhus Vand er velkonsolideret. Soliditetsgraden udgør 89,8 % og egenkapitalen udgør pr. 31. december 2015 i alt 9.265.117 tkr.

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

Opgørelsen af skat i årsregnskabet har til og med 2013 været baseret på selskabets vurdering af skattemæssige indgangsværdier på de materielle anlægsaktiver svarende til branchens anvendelse af de myndighedsfastsatte standardpriser for anlægsaktiverne. Disse værdier danner ligeledes grundlag for de regnskabsmæssige værdier. Selskabet har modtaget en afgørelse fra SKAT, hvor SKAT afviser anvendelse af de myndighedsfastsatte standardpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier. Selskabet, samt branchen i øvrigt, er uenig i SKAT's afgørelser, hvorfor disse er påklaget til Landsskatteretten. Landsskatteretten har i kendelser af 26. juni 2014 afsagt de første domme vedrørende problemstillingen, og disse er i overvejende grad faldet ud til SKAT's fordel. De afgjorte sager er anket, idet branchen er af den opfattelse, at afgørelserne er forkerte både i relation til lovens ordlyd og i relation til intentionerne med vandsektorloven. Der verserer p.t. to pilotsager i Landsretten, hvortil der afventes domsafgørelse, hvorfor en endelig afklaring formentlig ikke ligger indenfor nærmere fremtid.

I førnævnte kendelser anfægtede Landsskatteretten SKAT's konkrete anvendelse af værdiansættelsesmodel, hvorfor der fortsat er væsentlig usikkerhed forbundet med SKAT's ansættelse af de skattemæssige indgangsværdier, samt den deraf afledte udskudte skatteforpligtelse. På baggrund heraf er den udskudte skat og tilhørende opkrævningsret hos forbrugerne ikke indregnet i årsregnskabet. Der henvises til note 18 i årsregnskabet. Såfremt sagerne i de civile domstole helt skulle falde ud til SKAT's fordel, vil der skulle indregnes en udskudt skat i niveauet 1.190 mio. kr., der modsvarer af en opkrævningsret i samme niveau før tilbagediskontering.

Betalbar skat for 2015 og tidligere år er opgjort i henhold til SKAT's afgørelse og indregnet i årsregnskabet under skat. En tilsvarende opkrævningsret hos selskabets kunder er medtaget som en del af årets omsætning, hvorfor forholdet ikke påvirker selskabets resultat, men dog belaster selskabets kunder med højere priser.

Forventninger til fremtiden

Der forventes i 2016 et væsentligt fald i såvel nettoomsætning som i årets resultat. Dette skyldes en væsentlig takstnedsættelse på både vand- og spildevandsområdet.

Som følge heraf forventes omsætningen i 2016 at blive i niveauet 580 – 600 mio. kr. og resultatet før skat forventes at blive 40 – 50 mio. kr. Forventningerne baserer sig på vores generelle forventninger ud fra tidligere regnskabsår.

I lighed med tidligere år er usikkerhederne især knyttet til størrelsen af tilslutningsbidrag samt afskrivninger på nedtagne anlægsaktiver.

Begivenheder efter statusdagen

Der er ikke efter regnskabet afslutning indtruffet forhold, der væsentligt påvirker virksomhedens finansielle stilling pr. 31. december 2015.

Ledelsepåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for Aarhus Vand A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015.

Det er endvidere vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse for udviklingen i selskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultat og for selskabets finansielle stilling.

Der er væsentlig usikkerhed vedrørende den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skatteforpligtelse, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier på selskabets materielle anlægsaktiver samt den hertil hørende opkrævningsret hos forbrugerne. Der henvises til note 18 herom.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Aarhus, den 1. april 2016

DIREKTION

Lars Schröder

Adm. direktør

BESTYRELSE

Hans Elbek
Pedersen

Formand

Ango Winther

Næstformand

Ellen Margrethe
Basse

Camilla Fabricius-
Jensen

Lars Boje
Mathiesen

Bjørn Rohde

Medarbejdervalgt

Henrik Frier

Medarbejdervalgt

Mads Thomsen

Medarbejdervalgt

Henning Møller

Forbrugervalgt

Den uafhængige revisors erklæringer

Til kapitalejeren i Aarhus Vand A/S

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Aarhus Vand A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015. Årsregnskabet omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for selskabets udarbejdelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Supplerende oplysninger vedrørende forhold i regnskabet

Uden at modificere vores konklusion, henleder vi opmærksomheden på note 18 i årsregnskabet, som beskriver den usikkerhed der er omkring den beløbsmæssige størrelse af den udskudte skatteforpligtelse, der kan henføres til de skattemæssige indgangsværdier på selskabets materielle anlægsaktiver samt den hertil hørende opkrævningsret hos forbrugerne.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet.

Aarhus, den 1. april 2016

ERNST & YOUNG

Godkendt Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 30 70 02 28

Søren P. Nielsen
Statsaut. revisor

Claus Dalager
Statsaut. revisor

ÅRSREGNSKAB

1. JANUAR – 31. DECEMBER

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for Aarhus Vand A/S for 2015 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C virksomheder (stor).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætningen omfatter vand og spildevandsafgifter, faste bidrag, tilslutningsbidrag, vejbidrag m.v. og indregnes i resultatopgørelsen i takt med levering/modtagelse.

Nettoomsætningen indregnes ekskl. moms og afgifter opkrævet på vegne af tredjemand.

Produktionsomkostninger

Produktionsomkostninger indeholder alle omkostninger vedrørende Aarhus Vand A/S' produktion af vand, rensning af spildevand, drift og vedligehold af indvindingsområder, pumpestationer og brønde m.v., SRO anlæg, personaleomkostninger, afskrivninger på produktionsanlæg/pumpestationer/renseanlæg/vandbehandling m.v., miljø, forskning og udvikling.

Distributionsomkostninger

Distributionsomkostninger omfatter alle omkostninger, som kan henføres til distribution af vand og spildevand.

Under regnskabsposten hører endvidere reparation og vedligeholdelse af ledningsnet og målere, personaleomkostninger og afskrivning på distributionsaktiver.

Administrationsomkostninger

Administrationsomkostninger omfatter omkostninger til administrative funktioner, herunder vederlag til medarbejdere i administrationen, kundeadministration og information, administrativ it, revision, kontorhold, afskrivninger vedrørende aktiver, der benyttes til administration, inkassobehandling og tab på kunder.

Andre driftsindtægter og -omkostninger

Andre driftsindtægter og -omkostninger indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktiviteter.

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, amortisering af

finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen m.v.

Finansielle omkostninger indeholder desuden omkostninger vedrørende renter på klimatilpasningsprojekter.

Skat af årets resultat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til bevægelser direkte i egenkapitalen.

Balance

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver udgøres primært af software. De immaterielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumuleret af- og nedskrivning.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider: Software 3-5 år.

Anlæg under udførelse udgøres af anlæg, der på balancedagen endnu ikke er klar til at tages i brug. Anlæg under udførelse afskrives ikke.

Materielle anlægsaktiver

Grunde, bygninger, vand- og spildevandsanlæg samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar er i overensstemmelse med årsregnskabslovens § 41 indregnet til dagsværdi svarende til de myndighedsgodkendte standardværdier i pris- og levetidskataloget med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Der afskrives ikke på grunde.

Kostprisen for nye anlægsaktiver omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. For egenfremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til materialer, komponenter, underleverandører og løn.

Der foretages hvert år en vurdering af aktivernes dagsværdi.

Spildevands- og vandtekniske anlæg udgøres af netaktiver, forsinkelsesbassiner, pumpestationer, øvrige tekniske anlæg og maskiner.

Andre anlæg, driftsmidler og inventar udgøres af specialudstyr, transportmidler, it og inventar.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Bygninger	20-75 år
Netaktiver	60-100 år
Vand- og spildevandstekniske anlæg	10-60 år
Forsinkelsesbassiner	50 år
Pumpestationer	10-30 år
Øvrige tekniske anlæg	20-30 år
Maskiner	10-15 år
Specialudstyr, f.eks. laboratorieudstyr	5-10 år
Transportmidler	5-8 år
It	3 år
Inventar	3-5 år
Driftsmateriel	10 år

Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen under henholdsvis produktions-, distributions- og administrationsomkostninger.

Fortjeneste og tab ved afhændelse af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgspris med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre driftsomkostninger.

Anlæg under udførelse udgøres af anlæg, der på balancedagen endnu ikke er klar til at blive taget i brug. Anlæg under udførelse afskrives ikke.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode. Kapitalandele i associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter selskabets regnskabspraksis.

Kapitalandele i associerede virksomheder med regnskabsmæssig negativ indre værdi måles til 0 DKK, og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives i det omfang, tilgodehavendet er uerholdeligt.

Nettopskrivning af kapitalandele i associerede virksomheder vises som reserve for nettopskrivning efter den indre værdis metode i egenkapitalen i det omfang, den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer på værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis gruppe af aktiver. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af netto-salgspris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af

aktivet eller aktivgruppen, og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris. Er nettorealisationsværdien lavere end kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris.

Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, foretages nedskrivning på individuelt niveau.

Opkrævningsret

Opkrævningsret overfor forbrugerne vedrørende tjenestemandspensioner måles til kostpris. Opkrævningsretten nedbringes i takt med opkrævninger hos forbrugerne korrigeret for årlige reguleringer af den opgjorte tjenestemandforpligtelse.

Opkrævningsret over for kunderne, som er opstået som følge af, at selskabet medfinansierer Aarhus Kommunes klimatilpasningsprojekter, indregnes og måles til kostpris. Opkrævningsretten nedbringes i takt med budgetterede opkrævninger hos forbrugerne.

Værdipapirer

Værdipapirer, der består af børsnoterede obligationer, måles til dagsværdi på balancedagen.

Periodeafgrænsningsposter (under aktiver)

Periodeafgrænsningsposter indregnet under omsætningsaktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Egenkapital – udbytte

Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklareringstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Selskabsskat og udskudt skat

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster og for betalte acontoskatter.

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skatte-mæssig værdi af aktiver og forpligtelser.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Den indregnede udskudte skatteforpligtelse er alene opstået som følge af aktiviteten efter udskillelsen fra Aarhus Kommune d. 1. november 2009 og kan således ikke henføres til den eventuelle udskudte skatteforpligtelse omtalt i note 18, der er behæftet med betydelig usikkerhed.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter aktuarmæssige opgjorte pensionsforpligtelser til tjenestemænd. Hensættelsen reduceres med årets pensionsudbetalinger og forøges med årets regulering. Der er tilsvarende indregnet en opkrævningsret vedrørende hensættelsen til tjenestemandspensionsforpligtelser.

Regulatorisk overdækning

Overstiger de hos forbrugerne opkrævede beløb prisloftet for vand- og spildevandsbehandling, indregnes forskellen i balancen som en regulatorisk overdækning (gæld til forbrugerne).

Gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris.

Gældsforpligtelser opstået som følge af at selskabet medfinansierer Aarhus Kommunes klimatilpasningsprojekter indregnes og måles til kostpris. Betalingsforpligtelsen nedbringes i takt med budgetterede betalinger vedrørende klimatilpasningsprojektet.

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealisation sværdi.

Periodeafgrænsningsposter (under passiver)

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser selskabets pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet for året, årets forskydning i likvider og selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktivitet samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af selskabets aktiekapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til selskabsdeltagere.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer med en løbetid under tre måneder, og som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer samt kortfristet bankgæld.

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger på forretningssegmenter og geografiske markeder. Segmentoplysningerne følger selskabets regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring.

Aktiver i segmentet omfatter de aktiver, som anvendes direkte i segmentets omsætningskabende aktivitet.

Segmentforpligtelser omfatter forpligtelser, der er afledt af segmentets drift, herunder leverandører af varer og tjenesteydelser og anden gæld.

Nøgletal

Nøgletal er beregnet i overensstemmelse med Finansforeningens "Anbefalinger og Nøgletal 2015".

De i hoved- og nøgletaloversigten anførte nøgletal er beregnet som vist nedenfor.

Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkast af den investerede kapital	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Gennemsnitlig investeret kapital}}$
Investeret kapital	Driftsmæssige immaterielle og materielle anlægsaktiver samt nettoarbejdskapital
Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttoresultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Likviditetsgrad	$\frac{\text{Omsætningsaktiver} \times 100}{\text{Kortfristet gæld}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Aktiver i alt, ultimo}}$
Egenkapitalforrentning	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$

RESULTATOPGØRELSE

tkr.	note	2015	2014
Nettoomsætning	1	653.755	637.885
Produktionsomkostninger	1, 2, 8	-156.208	-145.961
Bruttoresultat		497.547	491.924
Distributionsomkostninger	1, 2, 7, 8	-317.081	-310.344
Administrationsomkostninger	1, 2, 3, 7, 8	-61.302	-62.843
Resultat af ordinær primær drift		119.164	118.737
Andre driftsindtægter		512	610
Andre driftsomkostninger		-379	-516
Resultat af primær drift		119.297	118.831
Finansielle indtægter	1, 4	3.935	4.472
Finansielle omkostninger	1, 5	-14.434	-11.310
Resultat før skat		108.798	111.993
Skat af ordinært resultat	1, 6	-23.798	-19.131
Årets resultat		85.000	92.862
Forslag til resultatdisponering			
Overført resultat		85.000	92.862
		85.000	92.862

BALANCE

AKTIVER, tkr.	note	2015	2014
ANLÆGSAKTIVER			
Immaterielle anlægsaktiver	7		
Software		11.432	4.764
Immaterielle anlægsaktiver under udførelse		0	2.014
		11.432	6.778
Materielle anlægsaktiver	8		
Grunde og bygninger		248.550	255.349
Vand- og spildevandsanlæg		9.390.680	9.016.488
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		11.512	16.227
Materielle anlægsaktiver under udførelse		82.168	310.817
		9.732.910	9.598.881
Finansielle anlægsaktiver			
Kapitalandele i associerede virksomheder	9	814	814
		814	814
ANLÆGSAKTIVER I ALT		9.745.156	9.606.473
OMSÆTNINGSAKTIVER			
Varebeholdninger			
Varelager		4.935	3.774
		4.935	3.774
Tilgodehavender			
Opkrævningsret	10	353.772	339.384
Tilgodehavender fra salg		19.909	15.357
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		205	151
Tilgodehavende ved Aarhus Kommune		2.999	0
Tilgodehavende selskabsskat	15	15.520	0
Andre tilgodehavender		18.194	29.625
Periodeafgrænsningsposter		6.175	6.916
		416.774	391.433
Værdipapirer		146.246	35.834
Likvide beholdninger		0	80.314
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT		567.955	511.355
AKTIVER I ALT		10.313.111	10.117.828

BALANCE

PASSIVER, tkr.

	note	2015	2014
EGENKAPITAL	11		
Virksomhedskapital		10.000	10.000
Opskrivningshænlæggelse		2.828.366	2.852.525
Overført resultat		6.426.751	6.317.592
EGENKAPITAL I ALT		9.265.117	9.180.117
HENSATTE FORPLIGTELSER			
Tjenestemandsforsikringer	12	304.337	290.849
Udskudt skat	13	79.370	60.910
HENSATTE FORPLIGTELSER I ALT		383.707	351.759
GÆLDSFORPLIGTELSER			
Langfristede gældsforpligtelser	14		
Realkredit/KommuneKredit		419.523	358.942
Gæld til Aarhus Kommune, klimatilpasningsprojekter		42.267	41.477
		461.790	400.419
Kortfristede gældsforpligtelser			
Kortfristet del af langsigtede gældsforpligtelser	14	16.293	16.020
Kreditinstitutter		11.018	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		106.040	88.673
Gæld til associerede virksomheder		0	368
Skyldig selskabsskat	15	0	4.578
Anden gæld		32.384	33.668
Periodeafgrænsningsposter	16	36.762	36.935
Gæld til Aarhus Kommune		0	5.291
		202.497	185.533
GÆLDSFORPLIGTELSER I ALT		664.287	585.952
PASSIVER I ALT		10.313.111	10.117.828
Eventualposter	17		
Usikkerhed vedrørende regnskabsposter	18		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	19		
Nærtstående parter	20		

EGENKAPITALOPGØRELSE

tkr.	Virksomheds- kapital	Opskrivnings- henlæggelse	Overført resultat	I alt
Egenkapital 1. januar 2015	10.000	2.852.525	6.317.592	9.180.117
Afgang på opskrivning af anlægsaktiver	0	-24.159	24.159	0
Overført, jf. resultatdisponeringen	0	0	85.000	85.000
EGENKAPITAL 31. DECEMBER 2015	10.000	2.828.366	6.426.751	9.265.117

PENGESTRØMSOPGØRELSE

tkr.	note	2015	2014
Årets resultat		85.000	92.862
Reguleringer	21	351.030	340.427
Ændring i driftskapital	21	4.607	-29.636
Pengestrøm fra ordinær drift før finansielle poster		440.637	403.653
Renteindtægter		3.935	4.472
Renteudgifter		-14.434	-11.310
Pengestrøm fra ordinær drift		430.138	396.815
Betalt selskabsskat		-25.436	-17.500
PENGESTRØM FRA DRIFTSAKTIVITET		404.702	379.315
Køb af materielle anlægsaktiver		-434.583	-421.593
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-10.493	-3.123
Salg af materielle anlægsaktiver		2.452	910
Køb af finansielle anlægsaktiver		0	-814
Køb af værdipapirer		-112.281	-36.170
PENGESTRØM TIL INVESTERINGSAKTIVITET		-554.905	-460.790
Afdrag på gæld, Kommunekredit		-14.255	-12.086
Afdrag på gæld vedrørende klimatilpasningsprojekter		-1.874	-1.323
Provenu ved låneomlægning og låneoptagelse		75.000	108.951
PENGESTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITET		58.871	95.542
ÅRETS PENGESTRØM FRA DRIFTS-, INVESTERINGS- OG FINANSIERINGSAKTIVITET		-91.332	14.067
Likvider, primo		80.314	66.247
LIKVIDER, ULTIMO		-11.018	80.314

NOTER

1. SEGMENTOPLYSNINGER, tkr.	Vand		Spildevand		Tømning		Total	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Afregnet vand	183.578	185.778	0	0	0	0	183.578	185.778
Afregnet spildevand	0	0	393.263	371.093	0	0	393.263	371.093
Tilslutnings-, sær- og vejbidrag	16.218	21.665	48.304	47.146	0	0	64.522	68.811
Salg af ydelser	1.787	3.227	9.365	7.845	1.240	1.131	12.392	12.203
NETTOOMSÆTNING	201.583	210.670	450.932	426.084	1.240	1.131	653.755	637.885
Produktionsomkostninger	-64.209	-58.493	-90.810	-86.369	-1.189	-1.099	-156.208	-145.961
BRUTTORESULTAT	137.374	152.177	360.122	339.715	51	32	497.547	491.924
Distributionsomkostninger	-82.041	-79.721	-235.040	-230.623	0	0	-317.081	-310.344
Administrationsomkostninger	-31.738	-31.693	-29.564	-31.150	0	0	-61.302	-62.843
RESULTAT AF ORDINÆR PRIMÆR DRIFT	23.595	40.763	95.518	77.942	51	32	119.164	118.737
Andre driftsindtægter	128	564	384	46	0	0	512	610
Andre driftsudgifter	-124	-488	-255	-28	0	0	-379	-516
RESULTAT AF PRIMÆR DRIFT	23.599	40.839	95.647	77.960	51	32	119.297	118.831
Andre finansielle indtægter	1.986	2.761	1.949	1.711	0	0	3.935	4.472
Andre finansielle omkostninger	-2.590	-1.343	-11.844	-9.967	0	0	-14.434	-11.310
RESULTAT FØR SKAT	22.995	42.257	85.752	69.704	51	32	108.798	111.993
Skat af årets resultat	-5.150	-7.746	-18.636	-11.377	-12	-8	-23.798	-19.131
ÅRETS RESULTAT	17.845	34.511	67.116	58.327	39	24	85.000	92.862
MATERIELLE OG IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	2.070.508	2.078.672	7.673.835	7.526.988	0	0	9.744.343	9.605.659

Segmentoplysningerne for vand og spildevand indeholder ligeledes selskabets tilknyttede aktiviteter.

2. PERSONALEOMKOSTNINGER, tkr.	2015	2014
Gager og lønninger	93.708	95.368
Pensionsbidrag	12.372	12.588
Udbetaling af tjenestemandspension	16.491	16.371
Andre omkostninger til social sikring	1.032	1.189
I ovenstående specifikation af personaleomkostninger indgår årets udbetaling af tjenestemandspension. Årets regulering af hensættelse til tjenestemandspension i 2015 er ført i balance som henholdsvis aktiv og forpligtelse og udgør 13.488 tkr. (2014: -1.211 tkr.).	123.603	125.516
Personaleomkostninger indregnes således i årsregnskabet:		
Produktion	38.332	38.364
Distribution	12.638	15.310
Administration	32.698	33.647
Arbejds løn medgået til opførelse af anlægsaktiver	39.935	38.195
	123.603	125.516
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	192	202

I personaleomkostninger indgår gage og pension til direktør og honorar til bestyrelse med 1.958 tkr. (2014: 2.003 tkr.).

3. HONORAR TIL GENERALFORSAMLINGSVALGT REVISOR, tkr.	2015	2014
Honorar vedrørende lovpligtig revision	158	159
Erklæringsopgaver med sikkerhed	140	154
Skatterådgivning	58	50
Andre ydelser	220	107
	576	470

4. FINANSIELLE INDTÆGTER, tkr.	2015	2014
Øvrige renteindtægter	3.935	4.158
Renter, SKAT	0	314
	3.935	4.472

5. FINANSIELLE OMKOSTNINGER, tkr.	2015	2014
Bank og kreditinstitutter	6.708	6.950
Øvrige renteomkostninger	225	413
Urealiseret kursregulering af værdipapirer	1.869	336
Renter klimatilpasningsprojekter, Aarhus Kommune	589	421
Garantiprovision, Aarhus Kommune	3.462	3.190
Renter, SKAT	1.581	0
	14.434	11.310

6. SKAT AF ORDINÆRT RESULTAT, tkr.	2015	2014
Årets aktuelle skat	-7.480	-17.351
Årets regulering af udskudt skat	-18.460	-8.877
Regulering vedrørende tidligere år	2.142	0
Effekt af nedsættelse af selskabsskatteprocenter på udskudt skat	0	7.097
	-23.798	-19.131

7. IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER, tkr.

	Software	Immaterielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
Kostpris 1. januar 2015	13.634	2.014	15.648
Årets tilgang	0	10.493	10.493
Overført i året	12.507	-12.507	0
Kostpris 31. december 2015	26.141	0	26.141
Afskrivninger 1. januar 2015	-8.870	0	-8.870
Afskrivninger	-5.839	0	-5.839
Afskrivninger 31. januar 2015	-14.709	0	-14.709
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER 2015	11.432	0	11.432

Afskrivninger indregnes således i årsregnskabet:

tkr.	2015	2014
Distribution	3.103	778
Administration	2.736	3.538
	5.839	4.316

8. MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER, tkr.	Grunde og bygninger	Vand- og spildevandsanlæg	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
Kostpris 1. januar 2015	427.690	7.308.851	48.741	310.817	8.096.098
Tilgang	0	0	0	434.583	434.583
Overført i året	2.290	659.616	1.326	-663.232	0
Afgang	-30.881	-39.802	0	0	-70.683
Kostpris 31. december 2015	399.099	7.928.665	50.067	82.168	8.459.998
Opskrivninger 1. januar 2015	0	2.852.525	0	0	2.852.525
Årets afgang	0	-24.159	0	0	-24.159
Opskrivninger 31. december 2015	0	2.828.366	0	0	2.828.366
Nedskrivninger 1. januar 2015	-137.212	0	0	0	-137.212
Årets afgang	27.682	0	0	0	27.682
Nedskrivninger 31. december 2015	-109.530	0	0	0	-109.530
Afskrivninger 1. januar 2015	-35.129	-1.144.888	-32.514	0	-1.212.530
Afskrivninger	-6.690	-234.337	-6.041	0	-247.068
Akk. afskrivninger tilbageført	800	12.874	0	0	13.674
Afskrivninger 31. december 2015	-41.019	-1.366.351	-38.555	0	-1.445.924
REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER 2015	248.550	9.390.680	11.512	82.168	9.732.910
Afskrives over	0-50 år	10-100 år	3-10 år	-	-

tkr.	2015	2014
Ned- og afskrivninger på materielle anlægsaktiver		
Grunde og bygninger	6.690	6.681
Vand- og spildevandsanlæg	234.337	233.984
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	6.041	9.237
Tab ved afgang af materielle anlægsaktiver	48.950	45.536
Tab/gevinst ved salg af materielle anlægsaktiver	2.084	-910
	298.102	294.528
Ned- og afskrivninger indregnes således i årsregnskabet:		
Produktion	30.314	26.071
Distribution	265.175	260.109
Administration	2.613	8.348
	298.102	294.528

9. FINANSIELLE ANLÆGSAKTIVER, tkr.

Kostpris 1. januar 2015

Kapitalandele
i associerede
virksomheder

814

REGNSKABSMÆSSIG VÆRDI 31. DECEMBER 2015

814

Navn og hjemsted	Ejerandel	Samlet egenkapital	Årets resultat efter skat	Aarhus Vands andel af regnskabsmæssig værdi
Shared A/S	74 %	1.100	0	814
		1.100	0	814

10. OPKRÆVNINGSRET, tkr.

	Opkrævningsret 1/1-2015	Opkrævningsret 31/12-2015	Forfald til betaling >1 år
Tjenestemandsforsikringer	296.143	309.631	293.131
Klimatilpasningsprojekter	43.241	44.141	42.267
	339.384	353.772	335.398

11. EGENKAPITAL

Aktiekapitalen består af 10.000 aktier a nominel 1.000 kr. Ingen aktier er tillagt særlige rettigheder. Det er endnu uafklaret, i hvilket omfang "Overført resultat" kan udloddes til aktionærerne. Aktiekapitalen er uændret de seneste 5 år.

12. TJENESTEMANDSFORPLIGTELSE, tkr.

	2015	2014
Tjenestemandsforsikringer 1. januar	290.849	292.060
Årets regulering	29.979	15.160
Årets udbetaling	-16.491	-16.371
ANDRE HENSATTE FORPLIGTELSE 31. DECEMBER	304.337	290.849
Forfaldstidspunkterne for hensatte forpligtelser forventes at blive:		
0-1 år	16.500	16.000
1-5 år	66.000	64.000
> 5 år	221.837	210.849
	304.337	290.849

13. UDSKUDT SKAT, tkr.	2015	2014
Udskudt skat 1. januar	60.910	69.857
Årets regulering af udskudt skat	18.460	8.877
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	0	-10.727
Effekt af nedsættelse af selskabsskatten	0	-7.097
UDSKUDT SKAT 31. DECEMBER	79.370	60.910

14. LANGFRISTEDE GÆLDSFORPLIGTELSE, tkr.	Gæld 1/1-2015	Gæld 31/12-2015	Afdrag næste år	Langfristet andel	Restgæld efter 5 år
Realkredit/KommuneKredit	373.197	433.942	14.419	419.523	360.112
Klimatilpasningsprojekter	43.241	44.141	1.874	42.267	32.899
	416.438	478.083	16.293	461.790	393.011

15. SKYLDIG/TILGODEHAVENDE SELSKABSSKAT, tkr.	2015	2014
Skyldig skat 1. januar	4.578	0
Aktuel skat vedrørende tidligere år	-2.142	10.727
Årets aktuelle skat	7.480	17.351
Betalt selskabsskat i året	-25.436	-23.500
SKYLDIG SELSKABSSKAT 31. DECEMBER	-15.520	4.578

16. PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER, tkr.	2015	2014
Øvrige	36.762	36.935
	36.762	36.935

17. EVENTUALPOSTER

Eventualaktiver

Ifølge afgørelser fra Forsyningssekretariatet har selskabet en underdækning fra 2010 på 21,6 mio.kr., der kan opkræves hos forbrugerne over de næste 5 år. For 2014 og 2015 har selskabet en samlet overdækning på 8,8 mio.kr. Selskabets samlede underdækning udgør 12,8 mio.kr.

Det er endnu ikke besluttet i hvilket omfang selskabet vil gøre brug af denne opkrævningsret, hvorfor nettobeløbet ikke er aktiveret i balancen.

Eventualforpligtelser

Der henvises til note 18, som beskriver usikkerheden vedrørende fastsættelse af de skattemæssige indgangsværdier på selskabets materielle anlægsaktiver, og den deraf afledte udskudte skat.

Aarhus Vand har p.t. en igangværende sag med Aarhus Kommune vedrørende udbetaling af moms og energiafgifter i forbindelse udskillelsen af forsyningen i 2009. Sagen ligger p.t. til afklaring i Forsyningssekretariatet.

Selskabets eventualforpligtelser omfatter herudover de for branchen sædvanlige miljøforpligtelser.

18. USIKKERHED VEDRØRENDE REGNSKABSPOSTER

Selskabet har modtaget en afgørelse fra SKAT hvor SKAT afviser de af selskabet anvendte myndighedsfastsatte standardpriser som udtryk for anlægsaktivernes skattemæssige indgangsværdier. SKAT har lagt til grund, at de skattemæssige indgangsværdier skal beregnes skønsmæssigt ud fra en tillempet DCF-model. Principperne herfor har SKAT beskrevet i en vejledning offentliggjort den 10. juni 2011. Det er SKAT's vurdering, at de skattemæssige indgangsværdier på anlægsaktiverne er betydeligt lavere end de myndighedsfastsatte standardpriser. Selskabet, samt branchen i øvrigt, er uenig i SKAT's afgørelser, hvorfor disse er påklaget til Landsskatteretten. Landsskatteretten har i kendelser af 26. juni 2014 afsagt de første domme vedrørende problemstillingen og disse er i overvejende grad faldet ud til SKAT's fordel. Afgørelserne er anket, idet branchen er af den opfattelse, at de ikke er i overensstemmelse med lovens ordlyd samt intentionerne med Vandsektorloven. Der verserer p.t. to pilotsager i Landsretten, hvortil der afventes domsafgørelse, hvorfor en endelig afklaring formentlig ikke ligger indenfor nærmere fremtid.

I ovennævnte kendelser anfægtede Landsskatteretten SKAT's konkrete anvendelse af værdiansættelsesmodel, hvorfor der fortsat er væsentlig usikkerhed forbundet med SKAT's ansættelse af de skattemæssige indgangsværdier, samt den deraf afledte udskudte skatteforpligtelse. Såfremt sagerne i de civile domstole helt skulle falde ud til SKAT's fordel, vil der skulle indregnes en udskudt skat i niveauet 1.190 mio. kr., der modsvares af en opkrævningsret i samme niveau før tilbagediskontering.

Betalbare indkomstskatter er i henhold til indtægtsreguleringen for vandselskaber en omkostning, der kan tillægges vandselskabets priser krone for krone. En evt. udskudt skat vil derfor blive til en opkrævningsret hos selskabets kunder på det tidspunkt, hvor den bliver til en betalbar skat. Den udskudte skat modsvares derfor i nominal værdi af en opkrævningsret.

På baggrund heraf samt den betydelige usikkerhed, der er omkring de faktiske beløbsstørrelser, er den udskudte skatteforpligtelse og tilhørende opkrævningsret hos kunderne ikke indregnet.

19. PANTSÆTNINGER OG SIKKERHEDSSTILLELSER

Selskabet har ingen pantsætninger og sikkerhedsstillelser.

20. NÆRTSTÅENDE PARTER

Aarhus Vand A/S' nærtstående parter omfatter Shared A/S, Aarhus Kommune, der er hovedaktionær, samt selskabets direktion og bestyrelsesmedlemmer. Samhandel med nærtstående parter er foregået på omkostningsdækkende basis.

Ejerforhold

Følgende aktionærer er noteret i selskabets aktionærfortegnelse som ejende minimum 5 % af stemmerne eller minimum 5 % af aktiekapitalen: Aarhus Kommune, Rådhuset, 8100 Aarhus C.

21. PENGESTRØMSOPGØRELSE, tkr.

	2015	2014
REGULERINGER		
Andre finansielle indtægter	-3.935	-4.472
Andre finansielle omkostninger	14.434	11.310
Afskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver	252.907	254.218
Tab ved afhændelse af anlægsaktiver	51.034	44.626
Ændring i udskudt skat	18.460	-8.947
Ændring i andre hensatte forpligtelser	13.488	-1.209
Kursregulering af værdipapirer	1.869	337
Ændring i forpligtelse vedrørende klimatilpasningsprojekter	2.773	44.564
	351.030	340.427
ÆNDRING I DRIFTSKAPITAL		
Ændring i varebeholdninger	-1.161	-681
Ændring i tilgodehavender	96	-43.230
Ændring i kortfristet gæld i øvrigt	5.672	14.275
	4.607	-29.636

Udgiver:

Aarhus Vand A/S
Bautavej 1
8210 Aarhus V
Tlf. 8947 1000
aarhusvand@aarhusvand.dk
www.aarhusvand.dk
CVR-nr. 32 56 23 61

Design:

Aarhus Vand

Fotos:

Hartmann Schmidt Fotografi

Tryk:

KLS Grafisk Hus A/S
Oplag 300
April 2016

PurePrint® by KLS
Produceret 100 % bionedbrydeligt